

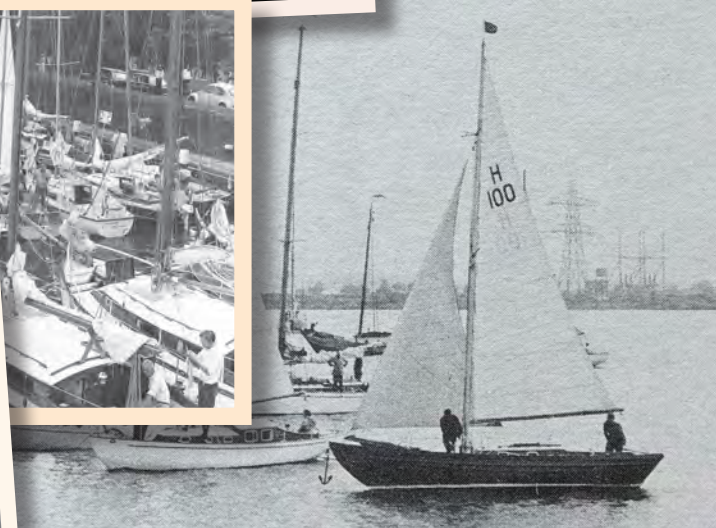
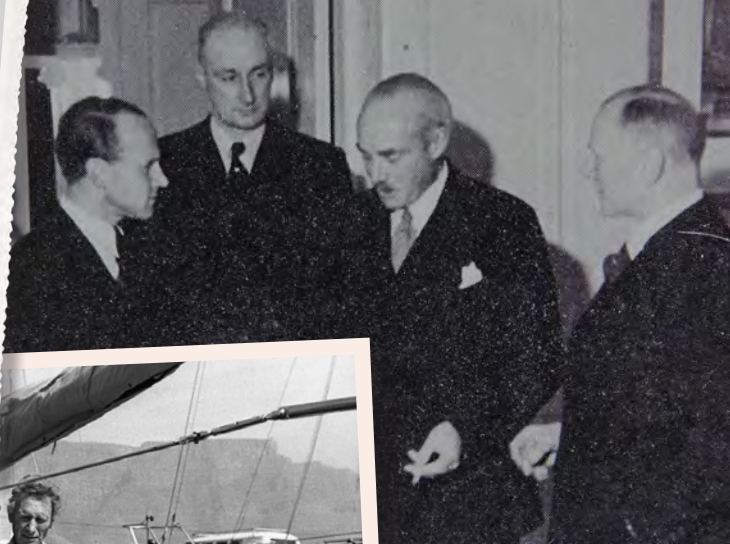
Pioniers die tot bijzondere prestaties kwamen ▪ Verenigingstochten
Zeilwedstrijden als leerschool voor zeilers ▪ Evenementen voor leden

Nederlandsche Vereeniging van Kustzeilers

*De rijke geschiedenis
van de Kustzeilers*

PROGRAMMA
100 mijl wedstrijd
1946

Traditie met zout

Met heel veel plezier en trots schrijf ik dit voorwoord in onze jubileumuitgave. In de artikelen die we hier hebben gebundeld, en eerder in ons mooie blad *Drietand* zijn verschenen, is de rijke geschiedenis van onze vereniging weergegeven. Niet alleen voor leden, om nog eens terug te kijken op alle gedenkwaardige evenementen en tochten, maar ook voor nieuwe leden om te zien wat voor prachtige vereniging we zijn. Een vereniging die inmiddels al méér dan 75 jaar traditie heeft opgebouwd. Een vereniging die begon met een bescheiden ambitie: 'Varen op de Wadden en de Zeeuwse stromen, een slag op zee langs de kust en misschien wel eens naar Engeland of Scandinavië'. Vandaar de naam Kustzeilers. Maar al gauw nam het ledental toe, evenals de ambitie van de leden. In de zestiger en zeventiger jaren zijn er leden die naar IJsland en Spitsbergen zeilen. Inmiddels varen Kustzeilers de wereld rond.

Natuurlijk ging dat alles gepaard met het opbouwen van steeds meer ervaring met alle aspecten van het (zee)zeilen. Veiligheid, zeilvoering, scheepsontwerpen, elektronica, noem het maar op. De Kustzeilers vereniging bouwde alle ervaring uit en stelde die beschikbaar aan haar leden. Met onder andere een uitgebreid jaarboek dat de Kustzeiler richting en houvast geeft om die opgedane kennis terug te vinden. Vele leden organiseerden zich in commissies om vorm te geven aan de verdere ontwikkeling van de vereniging. Er werden tochten en wedstrijden georganiseerd, lezingen en praktische workshops gegeven en veiligheidsoefeningen in de praktijk. Natuurlijk is het voor het goed functioneren nodig dat het ook gezellig is. Daar ontbreekt het binnen de Kustzeilers gelukkig niet aan! Feesten op de *SS Rotterdam* of een gala in de Koninklijke Roei- en Zeilvereeniging 'De Maas' mogen niet onbenoemd blijven, naast alle spontane steigerborrels en ontmoetingen in den vreemde.

De vereniging ontwikkelt zich verder. Het ledental groeide de afgelopen jaren naar meer dan 700 leden en de commissies zijn uitgebreid met aandacht voor social media en digitale en hybride bijeenkomsten. Ook kregen onze tradities een opfrisbeurt. De ballotage is afgeschaft en we zijn informeler geworden. We houden ons bezig met de industrialisatie van onze wateren en zeeën, want we vinden dat de belangen van de recreatievaart moeten worden meegenomen. Maar het meest belangrijkste voor mij is de verbondenheid die we allemaal voelen als we de trossen losgooien en ons op ruim water bevinden, wetend dat dát ons weer een inspirerende ervaring oplevert die we met elkaar kunnen delen.

Ed Megens, *voorzitter*

INHOUD

- 3 Het oprichtingsjaar 1946
- 6 De pioniers in onze vereniging
- 10 Wedstrijden als goede leerschool voor zeilers
- 16 Verenigingstochten, van IJsselmeer tot Sint-Petersburg en de Azoren
- 22 Evenementen voor de leden
- 28 Het reilen en zeilen van de verenigingsorganisatie
- 34 Blik op de toekomst van de vereniging

COLOFON

75 jaar Nederlandsche Vereniging van Kustzeilers

Enmalige uitgave ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum

Redactie: Ineke Berkel, Henk van der Geest, Linda de Graaf, Merijn de Leur-van Duyn

Vormgeving: Teo van Gerwen Design

Cover: foto Laurens Morel

© Alles in deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, mits toestemming is verkregen van de makers.

Verzoeken om publicatie of foto's: bureau@kustzeilers.nl

Juli 2022

JASPER BRUINSMA

75 jaar Nederlandsche Vereeniging van Kustzeilers

Het oprichtingsjaar 1946

Het is 75 jaar geleden dat onze vereniging werd opgericht. Op 20 januari 1946 kwamen 24 zeilers, allen mannen, bij elkaar in de Rode Leeuw, een etablissement in Amsterdam, om een vereniging op te richten ter bevordering van het varen met kleine zeewaardige jachten op zee. Het initiatief was afkomstig van G.W.W.C. Baron van Höevell en P.S. Verstraaten, die elkaar in de oorlog hadden ontmoet op de Kagerplassen in Warmond.

Van Höevell, een beginnend jachtontwerper, liep in Warmond over de steiger en daarbij viel zijn oog op een klein jacht, de *Ommelander*. Hij raakte aan de praat met de eigenaar, een jonge zakenman, Paul Verstraaten. Het jachtje was in opdracht van Paul en zijn verloofde Tine Tenholter, vlak voor de oorlog, gebouwd 'voor de vaart ter zee', maar daar was in de oorlog niets van gekomen. De Duitse bezetter verbood onmiddellijk na de inval het zeilen buitengaats en al in het begin van de

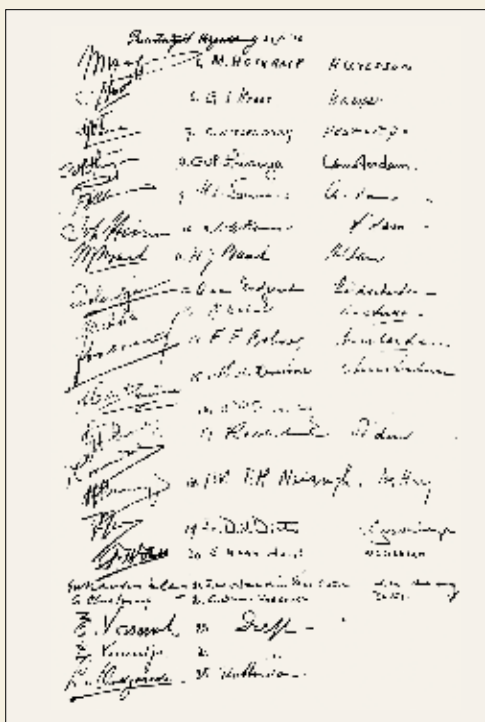
oorlog het recreatief varen op het IJsselmeer en de Waddenzee en later ook op de meren. Maar toen Paul Verstraaten en Baron van Höevell elkaar ontmoetten, was zeilen op de plassen nog toegestaan, al mocht er niet aan boord worden overnacht. Er ontstond een geanimeerd gesprek, waarbij Van Höevell met Verstraaten zijn toekomstplannen deelde, om een vereniging van zeilers met kleine jachten op te richten. Ze spraken af dat, als er aan de oorlogsellende een eind was gekomen, ze weer contact met elkaar zouden opnemen en zo gebeurde in het eerste naoorlogse jaar 1945.

Van Höevell, die verbondsmeter was, beschikte over de adressen van eigenaars van gemeten schepen. Verschillende schepen had hij zelf gemeten. Hij had de eigenaren van kleine zeewaardige kruiserjachten met een waterlijnlengthe van ten hoogste 28ft aangeschreven en uitgenodigd voor de oprichtingsvergadering.

Van Höevell, de voorzitter van het Voorlopig Comité, formuleerde in zijn toespraak bij de oprichting als doelstelling van de vereniging: "Het aankweken van goed zeemanschap, bevordering der naleving van de jachtetiquette, ervaringen uitwisselen, zodat pas beginnende zeilers zich met de kennis van anderen kunnen verrijken." 75 jaar later staat het nog, in ongeveer dezelfde bewoordingen, in de statuten van onze vereniging. De doelstelling zou worden bereikt door lezingen, cursussen, excursies en verder het deelnemen aan wedstrijden.

Het ambitieniveau van de op te richten vereniging lag niet zo hoog. Van Höevell noemde in zijn toespraak als vaargebied: "Onze onvolprezen Zuiderzee, de Wadden en de Zeeuwse stromen en wellicht zal een enkel lid zijn vleugels wel eens verder uitslaan en een slag op zee langs de kust maken en misschien wel eens naar Engeland of Scandinavië varen." Hij sprak ook over het uitgeven van een verenigingsblad. Daar kwam in eerste instantie, door de naoorlogse schaarste aan papier, niets van. De bladen die uit de illegaliteit waren voortgekomen, stonden bij de verdeling van het

De oprichting van de Kustzeilersvereniging is een grote stimulans geweest voor de opleving van zeilsport na de oorlog. In het jaarverslag van het Verbond wordt vermeld dat in dat jaar een flink aantal kruisers zijn gemeten volgens de voorschriften van de Royal Ocean Racing Club, daartoe gebracht door lange afstandswedstrijden op de Zuiderzee, waaronder de 100-Mijls. Het ledental van de vereniging verdubbelde in 1946 tot 70 personen en de vloot tot 52 schepen. De NVvK had in het eerste jaar bewezen levensvatbaar te zijn.

Presentielijst van de oprichtingsvergadering

Baron van Höevell en Mevr. Tine Verstraaten-Tenholter

schaarste materiaal vooraan. De laatste agendapunten waren het vaststellen van de verenigingsvlag: "blauw met als embleem een witte drietand" en de contributie, die werd bepaald op fl. 20,- voor gewone leden, fl. 15,- voor kandidaat-leden en fl. 5- voor jeugdeden.

Drie dagen na de oprichtingsvergadering kwam het pas aangetreden bestuur bij elkaar ten huize van de voorzitter in de Sixhaven. Van Höevell, die bestuurslid was van de 'Koninklijke', woonde daar in een woonark en functioneerde er als havenmeester. Op deze vergadering werd een ballotagecommissie gevormd. De reden voor de instelling van een (geheime) ballotage was na de oorlogsjaren begrijpelijk. Veel leden droegen de littekens van de oorlog en de bezetting nog met zich mee. Men wilde absoluut geen leden die in de oorlog fout waren geweest, of hadden gecollaboreerd met de bezetter, of die rijk waren geworden door oorlogswinsten. Er waren meer organisaties, die na de oorlog dergelijke maatregelen namen en hun ledenbestand op deze manier zuiverden van lieden die geheuld hadden met de vijand.

Het bestuur - bestaande uit voorzitter G.W.W.C. Baron van Höevell, secretaris W.R. Ferwerda, penningmeester P.S. Verstraaten, ondervoorzitter A. Bakker en commissaris S.H. van Hulst - vergaderde daarna nog enkele keren om organisatorische zaken af te wikkelen, zoals het lidmaatschap van het Verbond, het aanvragen van koninklijke goedkeuring op de statuten,

formulieren voor de aanmelding van nieuwe leden, het zomerprogramma en de wedstrijd baan voor de eerste 100-Mijlsrace. Dat laatste stond in de ontwerpstatuten en het huishoudelijk reglement. De adspirant-leden moesten een ononderbroken tocht gemaakt hebben van 100 mijl, want de bedoeling was een vereniging van echte zeilers en geen sociëteitsleden.

Er was een voorstel van Prof. Vossnack, één van de oprichters, om de verenigingsvlag te wijzigen in een witte vlag met een blauwe drietand. Dit voorstel werd overgenomen door het bestuur. Er werd een exemplaar besteld om te kunnen tonen in de aanstaande Algemene Vergadering.

De Nederlandsche Vereeniging van Kustzeilers stond in de steigers. Dat de oprichters kozen voor een toen al verouderde spelling zal te maken hebben met de leeftijd van velen van hen. Voor het grootste deel waren het dertigers, die op de lagere school groot geworden waren met de spelling met 'sch' in 'mensch' en 'visch' en met dubbelle klinkers, en mogelijk ook wel om de vereniging er daardoor een wat ouder en eerbiedwaardiger uitstraling te geven.

Enkele jaren geleden hield de voorzitter op een jaarvergadering in Kampen een peiling over een voorstel tot een naamsverande-

“de bedoeling was een vereniging van echte zeilers en geen sociëteitsleden”

ring, waardoor de Kustzeilers een Vereniging van Zeezeilers zouden worden. Bij handopsteken bleek dat een meerderheid van de aanwezigen daar geen voorstander van was. Blijkbaar voelen ook de huidige leden zich verbonden met de oude naam, ook al bevaren veel van de huidige leden alle wereldzeeën. Ook een moderne spelling kon geen meerderheid krijgen.

De eerste Algemene Vergadering

Na deze voorbereidingen werd op 16 maart de eerste Algemene Vergadering gehouden. Een voorstel om nieuwe leden toe te laten op voorstel van drie leden of met referentie van drie leden, werd in eerste instantie met de kleinst mogelijke meerderheid verworpen. Maar er bleek bij natellen één stem meer uitgebracht dan er personen volgens de presentielijst aanwezig waren. En dat klopte, die persoon zat in de verkeerde vergadering. Nadat hij vertrokken was, werd er een herstemming gehouden en daarbij was er een minimale meerderheid voor het voorstel. Er blijkt wel uit, dat Van Höevell de vereniging exclusief wilde houden. Het voordragen door drie leden met 'voorhangen' en een bezwaarprocedure is lang gehandhaafd, net als de geheime ballotage, en is pas na 50 jaar afgeschaft, omdat het toen meer en meer een belemmering bleek te zijn voor het lidmaatschap. Het afstandscriterium heeft het nog langer volgehouden.

Op de Algemene Vergadering werd het lidmaatschap van de Koninklijke Verbonden Nederlandsche Watersportverenigingen aangevraagd, ondersteund door de Konink-

Enkele oprichters: v.l.n.r. P.S. Verstraaten, G.W.W.C. Baron van Höevell, A. Bakker, en helemaal rechts M. Hofkamp

lijke Nederlandsche Zeil- & Roei Vereniging en de Baarnse watersportvereniging De Eem. De vergadering kwam terug op de waterlijn lengte van 28 ft en wijzigde dat in 30 ft (9,15m). Leden met grotere schepen konden geen lid worden, maar wel begunstiger. Verder werd de clubstandaard, naar ontwerp van één van de oprichters, Gait Kroes, vastgesteld. Er werd afgesproken dat er een handboekje zou worden samengesteld met een ledenlijst, een schepenlijst en een 'opstel' over jachtetiquette, goed zeemanschap en een verkort seinboek zoals dat ook in Engeland voor jachtzeilers

Kustzeilers in Zierikzee

bestond. Er waren nog twee contact-avonden in Den Haag en Amsterdam en daarna kon het eerste zeilseizoen van de vereniging beginnen.

Het eerste zeilseizoen

Het zeilseizoen werd geopend met een openingstocht, die een stormachtig verloop had. Een indrukwekkend ogenblik was het, op een sein van de voorzitter, voor de eerste keer hijsen van de clubstandaard op alle deelnemende jachten. Voordien had de voorzitter een dronk aan de schippers van de deelnemende jachten aangeboden op zijn schip *Kortjakje*. Nog juist op tijd waren de klemmende afsluiters in de kuip dichtgedraaid, anders was *Kortjakje* onder het gewicht van de Kustzeilers volgelopen.

Met Pinksteren hield de vereniging haar eerste 100-Mijlswedstrijd. Dat was min of meer noodzaak, omdat er leden waren die niet aan het afstandscriterium voldeden. Er kwamen 28 schepen aan de start. Blijkaar waren er sinds de oprichting al nieuwe leden bijgekomen. Het was dermate slecht weer, dat er maar 4 schepen over de finish kwamen. Maar er viel iets te vieren. Enkele weken later was er onder grote belangstelling in de Poort van Cleve de prijsuitreiking en vertoonde het lid L. van Oudgaarden een door hemzelf gemaakte film over de wedstrijd en deden enkele deelnemers verslag van hun ervaringen.

In redelijk weer werd er in juli nog een 65-Mijlswedstrijd gehouden. In augustus werd bij harde wind een clubtocht gehouden van Amsterdam naar Terschelling, gevolgd door een gezellige maaltijd in een plaatselijk hotel en een bezoek aan zes Engelse mijnenvegers die in verband met het stormachtige weer bij het eiland voor

anker waren gegaan. Het zeilseizoen werd afgesloten met een sluitingstocht naar Marken. Er was in november nog een avond in de Poort van Cleve met films van leden, de prijsuitreiking voor de 65-Mijls en stormballen voor deelnemers aan de Waddentocht. De belangstelling was groot. Er waren 120 leden en belangstellenden. In de maand november werd begonnen met een cursus Platte Zeevaartkunde door de heer H. Beek, een leraar van de Zeevaartschool. De cursus duurde 15 weken en werd iedere woensdagavond in Amsterdam gegeven. In verband met de plaatsruimte was het maximaal aantal deelnemers op 15 gesteld.

Aan het einde van het jaar op 20 december kwam de koninklijke goedkeuring op de statuten en werd de Kustzeilersvereniging lid van het Verbond.

De zeilersport was door de oorlog zwaar getroffen. Een groot deel van de schepen was geconfisqueerd en naar Duitsland afgevoerd. Het Verbond had na de oorlog een marineofficier, Luitenant-ter-zee Ton Kasimier van de Kon. Marine toegevoegd gekregen. Hij werd belast met het opsporen en terughalen van de gestolen schepen; een taak die Kasimier op zeer doortastende en vasthoudende wijze uitvoerde. Veel schepen werden niet teruggevonden en veel jachten hadden aanzienlijke schade opgelopen. Maar er waren bij de opening van het seizoen in 1946 toch nog een flink aantal jachten die de oorlog hadden overleefd.

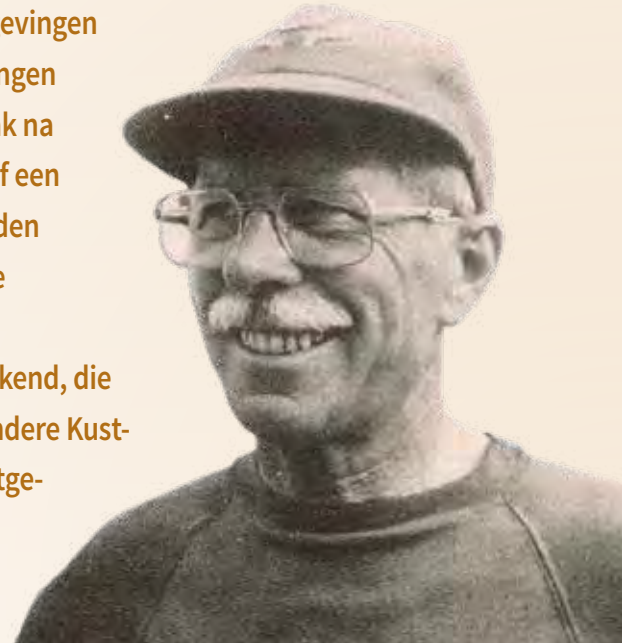

D DEELNEMENDE JACHTEN			
KI KLASSE I GROOTE KRUISERJACHTEN			
g met bijzelen (z.g. open klasse)			
Zeilnummers	Jacht	T.C.F. 1	Stuurman
32	IRISO	0.7077	h. D. N. Delt
48	CONSTANTER	0.6373	h. M. v. d. Lee
54	EMMY	—	Mr. A. J. T. Conyn
59	HANS II	0.6322	J. Goedkoop Dijk
85	ABEL TASHAN	0.5442	L. van Chelgastend
89	DOKE	0.8207	Isk. Houten
88	UNICUM	—	W. Mulder
—	WELDMEN	0.7121	C. Th. R. de Grutter
h. zonder bijzelen			
Zeilnummers	Jacht	T.C.F. 1	Stuurman
72	WADIA	0.8498	H. Huisings
74	KORNWERD	0.7433	h. Th. P. Tromp
82	WITTE RAAP	0.6736	J. Nijink
83	SARCELLE II	0.8558	G. Markie
88	PULSTAART	0.8282	J. A. Wals
87	FANTASIA II	—	P. J. Soelens
KI KLASSE II KLEINE KRUISERJACHTEN			
e met bijzelen (z.g. open klasse)			
Zeilnummers	Jacht	T.C.F. 1	Stuurman
20	TOBEDANHER	0.5828	O. P. Brouwing
26	MARIS STELLA	0.6110	F. F. Balens
28	KORTJAKJE	0.5859	G. W. W. C. Bar. van Hillebril
41	VRIJHEID	0.5853	W. R. Ferwerda
53	ANUSCHKA	0.5747	A. Bekker
84	BANCKERT	0.6017	H. Wit
h. zonder bijzelen			
Zeilnummers	Jacht	T.C.F. 1	Stuurman
18	OMMELANDER	0.5942	P. S. Verzuwaan
21	ROERDOOP	0.6129	S. Roosendaal
49	JE REVIENS	0.5989	C. E. H. de Vaal
62	QUELPAERT	0.6026	J. A. Ooyer
67	PANDORA II	0.5876	H. L. Saemann
73	NOORDERLICHT	—	P. Kamermans
80	SELLATRIX	—	J. D. Houten van Celer
81	ONRUSE	0.5701	F. E. Polman

Programma 100-Mijls en deelnemerslijst 100-Mijls

De pioniers in onze vereniging

Het waren de pioniers in onze vereniging die hun nek uitstaken en die met hun zeiltochten als een van de eersten nieuwe en onbekende omgevingen opzochten. Zij konden nog nauwelijks gebruik maken van de ervaringen van anderen en van hedendaagse navigatiemiddelen. Zo maken vlak na de oorlog enkele leden voor het eerst de oversteek naar Engeland of een tocht naar Denemarken. In de zestiger en zeventiger jaren zijn er leden die naar IJsland en Spitsbergen zeilen, daarna varen er leden om de wereld. Eilco Kasemier, Jan Wit en Cees den Hartoog doen dit solo. De Kustzeilersvereniging heeft in de afgelopen 75 jaar veel leden gekend, die tot bijzondere prestaties kwamen. Hun pionierswerk inspireerde andere Kustzeilers om grenzen te verleggen. Veel verhalen van pioniers zijn vastgelegd in het Jaarboek of de Drietand. Een greep uit deze verhalen laat zien hoe de zeilwereld werd opengebroken en de Kustzeilers steeds verder van huis gingen.

Eilco Kasemier

HENK VAN DER GEEST, MET DANK AAN JASPER BRUINSMA

De beginjaren

In de beginjaren van de vereniging lag het accent vooral op deelname aan wedstrijden, zoals de 100-Mijls en op gezamenlijke tochten, vaak met een onderlinge wedstrijd. De openings- en sluitingstochten, de Zee-land- en Waddentochten beoogden de leden ook gezelligheid te verschaffen. Naar het buitenland waagde zich in de eerste jaren slechts een enkeling. Onder de leden waren nog weinig ervaren zeezeilers, mede doordat in de oorlog het niet was toegestaan om buitengaats ervaring op te doen. Op zee was het nog erg gevaarlijk, door de in de oorlog gelegde mijnen en de vele wrakken. Buitenlands geld kon maar beperkt worden aangeschaft voor toeristische doeleinden. Bovendien liet de financiële positie van vele leden een buitenlandse reis niet toe. De reisverslagen geven vaak een voortreffelijke illustratie van hoe in die jaren een onervaren schipper, met de voor die tijd gebruikelijke summere uitrusting, na zeer grondige voorbereiding, een tocht op zee tot een goed einde kon brengen. Het lijkt geen twijfel dat het lidmaatschap van de Kustzeilers en

De eerste Kustzeiler naar Engeland

In 1947 waagde de heer F.E. Polman het erop. Met de *Orrust*, een kottorgetuigd jachtje van zeven meter, maakte hij de oversteek naar Engeland. "Wie zo'n tocht met een zeiljacht wil maken, moet weten wat hij doet en wij wisten niet wat we deden", aldus het verslag. "In Vlissingen wordt de koers uitgezet van boei naar boei, vanwege het mijnengevaar en de vele wrakken voor de kust, welke af en toe sinister opdoemen met hun masten boven water uitstekend. Als we 's nachts Oostende dwars hebben, besluiten we om de sprong maar te maken. Ramsgate wordt aangelopen na 33 uur op zee te hebben gezwalkt. Daar wordt ingeklaard. Daarna gaan we met veel wrakken om ons heen naar Dover.

Voor een snelle opmars naar het eiland Wight, kiezen we een zeer smalle doorvaart met onverlichte tonnen. Na veel gereken wordt de gok genomen. Er komen rollers over het achterdek. De verlichte betonning komt in zicht en wordt ervaren als een warboel van rode, groene en witte lichten. Er moet nauwkeurig op de kaart worden gevaren, daar er nog duikbootversperringen aanwezig waren. 's Nachts om drie uur ankeren we in de haven van Cowes. We worden opgeschrikt door een bonzen en bleken aan de grond te zitten en vielen droog, met een slagzij van 35 graden. Terug in Dover, liggen we 3 dagen. Vanwege motorpech worden we naar buiten gesleept. Weer op zee, zijn we in een dermate enthousiaste stemming, dat één der bemanningsleden over boord valt. Na een kleine 10 minuten was de bemanning weer compleet. Na Duinkerken, Oostende en tenslotte weer Vlissingen, waait de kaart over boord, een boei wordt net aan ontweken. Na 20 uur kruisen hadden we Hoek van Holland dwars, maar we zagen geen mogelijkheid om binnen te varen, daarom werd besloten om door te varen naar Scheveningen. Trots na de volbrachte prestaties zijn we onze spullen gaan pakken."

de kennis die in de vereniging werd opgedaan de basis vormden van het zelfvertrouwen waarmee de zeilers de zee opgingen.

Kustzeilers rond de wereld

Vanaf de beginjaren zeventig werden door een groot aantal Kustzeilers verre soms zeer verre reizen gemaakt. Behalve spectaculaire solo wereldomzeilingen maakte een aantal Kustzeilers zeer bijzondere tochten. Hun ervaringen kwamen tot uiting in de vele zeer gewaardeerde voordrachten en in reisverslagen in het Jaarboek en in artikelen in de Drietand.

20 jaar zwervend over de wereld-zeeën

Elk jaar, gedurende 20 jaar, schrijven Pieter en Leenie de Gier voor het Jaarboek een verslag over hun ervaringen en tegenslagen. Hun boot de *Gierzwaluw* is een houten mastopsloep van ruim 12 meter, in de jaren 1970-'77 door het echtpaar eigenhandig in een loods bij hun huis gebouwd. Het ontwerp is van E.G. van de Stadt.

Leenie en Pieter nemen tijdens hun omzwervingen altijd uitgebreid de tijd om landen te bezoeken waar zelden of nooit een buitenlands jacht komt en leggen intensieve contacten met de lokale bevolking. Zo bevaren ze de Lagoa dos Patos, een zoetwatermeer van 130 mijl lang en 30 mijl breed in Brazilië. Hier is de komst van het Nederlandse jacht zo uitzonderlijk, dat er een tv-ploeg verschijnt en daarna honderden mensen, tot bussen met middelbare scholieren toe. Het regent invitatie en ze hebben zitting in de jury voor de

Jaap Alenson bij de Postoffice Barrel-Floreana Galapagos

De eerste Kustzeiler rond de wereld

Voor een wereldomzeiling liet Jaap Alenson een schip bouwen bij de destijds gerenommeerde werf Camminga in Wormerveer. De *Zwerver II* was een, zeker voor die tijd, groot schip. Het stalen schip, een Trewes 48, was kitsgetuigd met een waterverplaatsing van 20 ton. Het ontwerp was van Kustzeiler Sieb van der Meer.

Een wereldreis zonder haast, zo typeerde Jaap Alenson zijn reis samen met zijn echtgenote Marie en zijn dochter Amanda, Hun tocht begint in 1966 en gaat via Curaçao, het Panamakanaal en de Galapagos eilanden. Zij verblijven negen maanden in Tahiti en Moorla. De laatste etappe gaat via het Great Barrier Rif, Mauritius en Mozambique naar Zuid-Afrika. Daar gaan ze naar hun huis in Transvaal. Amanda gaat naar school. Marie heeft haar aan boord steeds les gegeven. Ze vinden 8 mijl de rivier op een goede ligplaats voor de *Zwerver*.

verkiezing van Miss Lagoa 1990.

In 2000 rijpt de gedachte om hun nomadenbestaan te beëindigen. Ze besluiten niet via het Panamakanaal te gaan, maar het schip op een dieplader te laten vervoeren en via de grote meren van de VS te gaan. In Lake Huron gaat de *Gierzwaluw* weer te water, andere meren zijn nog niet ijsvrij. Via

Montreal gaat het naar Newfoundland, daarna een oversteek naar de Isles of Scilly. "Eigenlijk is de Atlantische Oceaan dan klein, maar we zijn echte Kustzeilers en houden niet zo van oversteken, er is onderweg weinig te beleven en als het weer tegenzit, kan het erg vermoeiend zijn." Aldus Leenie in haar verslag.

← Pieter de Gier met een gevangen wahoo. ↑ De Gierzwaluw voor anker bij de Aleuten

De *Windvis* voor anker in Thailand

Being there

Uit de eerste reisbrief van Conny en Loek Ahrens: "Het zeilende leven bestaat voor een groot deel uit 'being there'. Het ontmoeten van mensen, het leren kennen van andere omgevingen en toch steeds zelf, je niet veranderende huisje, drijvend en wel, bij je hebben. Vanuit de kuip trekt de wereld met de mensen aan je voorbij". De zeer uitgebreide reisbrieven bevatten meer dan nautische informatie; bij de beschrijving van de bezochte plaatsen komen niet alleen toeristische bijzonderheden, maar ook historische achtergronden aan bod en zijn er beschouwingen over etnische en politieke verhoudingen in de bezochte gebieden. Haast heeft het echtpaar in het geheel niet. "Komt de wind eens uit de verkeerde hoek dan wacht je gewoon tot ie wel uit de goede hoek komt." De tocht om de wereld van Conny en Loek startte in mei 1990 en nam vijf jaar in beslag. In de Drietand verschenen in totaal 32 reisbrieven. Zij maakten de tocht met *Windvis IV*, een stalen, kottorgetuigd jacht van 12 meter, gebouwd naar ontwerp van Dick Koopmans.

De Nederlandse Antillen worden aangedaan. Na een uitgebreid bezoek aan Chesapeake Bay gaan ze via Intra Coastal Waterway naar Florida. Ze kiezen ervoor om niet door het Panamakanaal te gaan, maar de *Windvis* in Houston te laden op een dieplader naar San Diego in Californië. Via de eilanden in de Stille Oceaan, Nieuw Zeeland en Australië, Indonesië, Thailand en het Suezkanaal varen ze in vijf jaar 36.000 zeemijlen.

Koopmans in zware storm na vertrek uit Straat Magellaan, met stormfok in het midden geschoot

Wereldzeilers Dick en Elly Koopmans

Dick heeft als vooraanstaand ontwerper een enorme invloed gehad op de ontwikkeling van zeegaande toerjachten. Met de vele mijlen aan zee- en oceaantochten en het schrijven daarover heeft het echtpaar Koopmans veel zeilers geïnspireerd. De ervaringen uit deze tochten heeft Dick verwerkt in zijn ontwerpen. Er valt veel te vertellen over Dick en Elly Koopmans en hun imponerende tochten, veel meer dan in dit artikel mogelijk is. Gelukkig kunnen we hun verhalen nalezen in de volgende boeken:

- Tussen Azoren en Spitsbergen
- Van Zuidpoolijs tot Noorderlicht
- Zeilend Zuidwaarts
- Zeilend naar de Wildernis
- Het Jacht naar uw Keuze

DE SOLISTEN

Eilco Kasemier met de *Bylgia*

Het plan om de wereld rond te zeilen heeft hij al lang. Het schip liet hij ontwerpen door Dick Koopmans. De *Bylgia*, een aluminium stagzeilkits van 12,20m, is gebouwd bij Kesteloo in Brouwershaven, een bijzonder stoer schip, met een opvallende tuigage verdeeld over 5 zeilen. In 1975 maakt Kasemier solo vanuit Zuid-Ierland een oefentocht naar de Noordelijke Atlantische Oceaan. Onderweg probeert hij van alles uit: hoe met dit schip bij te liggen, onder diverse zeilvoeringen, te lenzen met en zonder trossen uitgevoerd enz. Ook probeert hij een levensritme uit van 1 uur slapen, dan rondkijken, log aflezen, zeilen trimmen, eten en drinken. Eind 1975 geeft hij voor de Kustzeilers een voordracht over de ideeën achter schip en tuigage. In juni 1976 start Kasemier in de OSTAR. Hij heeft geen aspiraties om voorin te

eindigen: "mijn uitgangspunt is, dat ik verder ga dan Newport, en als ik de OSTAR op een behoorlijke manier uitzeil, ben ik tevreden", en dat lukt ook. Ondanks zeer zware omstandigheden onderweg, finisht hij na 49 dagen en 4346 mijl te hebben afgelegd. Van de 42 starters in zijn klasse is hij nr. 18 en als laatste aangekomen, de andere 24 hebben opgegeven.

Op 6 januari 1977 verlaat de *Bylgia* Rio de Janeiro en dan begint Kasemier aan iets, dat voor hem Chay Blyth met de *British Steel* had gedaan, nl. tegen de heersende wind en stroom in van oost naar west om Kaap Hoorn. Daarna doet Kasemier onderweg allerlei havens aan en gaat 'vakantiezeilen', waarbij hij Tahiti, Tonga, Fiji, Papua Nieuw Guinea en Bali aan doet, en zeilt vervolgens naar Kaapstad. Op vrijdag 18 augustus 1978 vaart de *Bylgia* dicht onder de kust richting IJmuiden over een zonnovergoten Noordzee. Talloze jachten

De *Bylgia* met een opvallende tuigage

Kees en Gerda den Hartoog

komen hem al snel tegemoet en begeleiden hem door de sluisen. Een geweldig schouwspel met al die gepavoiseerde schepen, spuitende sleepboten van Weismuller, de loodsboot en Rijkswaterstaatboten, met daarop de burgemeester van IJmuiden en nog meer familieleden en vrienden, een grootse ontvangst door vele duizenden mensen op de kades.

Cees den Hartoog met de *Sentijn*

In 1978 vertrekt huisarts Cees den Hartoog voor een solotocht van IJmuiden naar Melbourne. In 1979 zeilt hij om Kaap Hoorn terug naar IJmuiden. De *Sentijn* is een relatief slank schip, 12,70m lang, ontworpen door Dick Koopmans en gebouwd bij Aluboot BV in Hindeloopen. Over zijn eerste deel doet hij 127 dagen en van Melbourne terug naar IJmuiden 128 dagen. Daarmee blijkt hij aanzienlijk sneller rond de wereld te zijn gezeild dan het op dat moment bestaande record van Sir Francis Chichester met de *Gipsy Moth*.

Voor zijn aankomst in IJmuiden had een aantal Kustzeilers zich verzameld om de *Sentijn* de volgende dag tegemoet te zeilen. Maar als 's morgens de Kustzeilers ontwakken, dan ligt de *Sentijn* al naast hen afgemeerd. Geen glorieuze intocht namens de vereniging, geen drukte, Den Hartoog is gewoon weer thuis. Het leek hem niet te

imponeren, hij was 'rond geweest', en dat was zijn bedoeling.

Op een winteravond in een stampvolle zaal in Emmeloord deed hij verslag van zijn tocht. De voordracht is zonder fraaie beelden. Die heeft Den Hartoog niet: "alleen water en nog eens water, daar is niets aan te zien". Zijn verhaal is boeiend en onopgesmukt. Het schip heeft alles goed doorstaan. De windvaanstuur-inrichting had beter gekund. Verder is het vooral interessant om van hem te horen, welke invloeden deze eenzame expeditie heeft op het fysiek en psychisch functioneren van de zeiler. Veel publiciteit heeft de tocht niet gehad, ook niet door Den Hartoog zelf. Hij ging gewoon weer aan het werk in zijn huisartsenpraktijk in Broek in Waterland.

Jan Wit met de *Bastaert van Campen*

Jan Wit is de derde Kustzeiler, die solo rond de wereld zeilde. Hij deed dat zelfs twee keer met de *Bastaert van Campen*, een stalen kitsgetuigd jacht van bijna 12 meter naar ontwerp van Dick Koopmans. De eerste zeiltocht rond de wereld werd gemaakt van 9 juli 1991 t/m 22 maart 1992, en voerde van Plymouth langs de Kaapverdische eilanden en Tristan da Cunha. De enige tussenstop werd gemaakt in Hobart in Tasmanië, van daaruit rond Kaap Hoorn, de Falklands, de Kaapverdische eilanden en terug naar Plymouth. Jan

Echtpaar Den Hartoog gered

In 1986 zeilt Cees den Hartoog samen met zijn vrouw Gerda met de *Sentijn* via de grootcirkelroute naar Amerika. Op de terugweg zaten de omstandigheden erg tegen. Het woei voortdurend zeer hard uit de verkeerde richting, en gedurende acht dagen stormde het uit het oosten. Na dagenlang voor top en takel, besluit Den Hartoog het jacht te verlaten. Met veel moeite wordt het echtpaar op 900km ten zuidwesten van Ierland door de bemanning van een bulkcarrier gered. De *Sentijn* zeilt onbemand verder en wordt enkele weken later door vissers in West-Ierland binnengebracht.

Wit bediende zich tijdens de tocht uitsluitend van conventionele navigatiemiddelen, zoals kompas, sleeplog en sextant. Met seinvlaggen en wimpels, door zijn moeder zorgvuldig genaaid, was hij in staat gedurende de hele reis 6 keer een schip te paaien, die zijn positie dan doorgaf aan Scheveningen Radio.

De *Bastaert van Campen* zeilde in 118 dagen van Plymouth naar Hobart / Tasmanië en had 108 dagen nodig voor de thuisreis. Thuisgekomen maakte Jan Wit nog een tocht met zijn echtgenote naar Spitsbergen. "Toch lekker gezeild evengoed. Met Paula er weer bij, realiseerde ik me nog eens duidelijk hoe vertrouwd en goed het was weer met z'n tweetjes aan boord te zijn. Ik snap die solozeilers niet!" Ondanks deze ontboezeming is Jan Wit op 19 juli 1995 opnieuw voor een solo wereldomzeiling vertrokken, nu met de bedoeling non-stop rond te gaan. Onderweg komen Jan Wit en de *Bastaert* naar zijn oordeel nauwelijks in moeilijkheden, hoewel de omstandigheden regelmatig zeer zwaar zijn. Begin 1996 is Jan Wit na een geslaagde wereldreis terug in zijn thuishaven. Hij is de eerste Kustzeiler die dat non-stop deed.

Jan Wit navigeert met klassieke middelen

Wedstrijden goede leerschool voor zeilers

Start 100-Mijls in 1952

Als we de notulen van de oprichtingsvergadering erop naslaan, dan blijkt dat met het organiseren van wedstrijden de vereniging een duidelijk doel voor ogen heeft. Dat doel is de leden vooruithelpen in kennis en zeemanschap, nodig voor het varen op zee. In de loop van 75 jaar heeft de vereniging heel veel zeilwedstrijden op het IJsselmeer, Wad en zee georganiseerd. Tot het eind van de vorige eeuw bestaat het zomerprogramma voor een groot deel uit wedstrijden. In 1980 nemen er nog 1576 schepen deel aan de wedstrijden die de NVvK in dat jaar organiseert. Daarna neemt de belangstelling af en ook het aantal wedstrijden. Maar nog steeds blijven de resterende wedstrijden, zoals de 24-Uurs en de Driehoek Noordzee de zeilers aanspreken.

De 100-Mijls

Met Pinksteren 1946 is het eindelijk zover: 28 schepen starten in de 100-Mijls. Een wedstrijd met een ankerstart en een vaste baan over het IJsselmeer, uitgesplitst in twee wedstrijdklassen. Aspirantleden kunnen met deze wedstrijd meteen voldoen aan het lidmaatschapsvereiste van een onafgebroken tocht van 100 mijl. De 100-Mijls in 1946 en 1948 gaan gepaard met windsterktes tot windkracht 8. Alleen al de ankerstart, met de bemanning voor de start onderdeks, is een hele toer. Er zijn ook in 1948 veel uitvallers, sommigen hebben averij. Maar er zijn ook echte helden die al water pompend doorzeilen of een zeezieke schipper die een gebroken fokkeval bovenin de mast

herstelt. Het commentaar van de voorzitter achteraf is bepaald niet vriendelijk. Hij vindt het onbevredigend dat slechts 6 van de 23 de wedstrijd hebben uitgevaren.

De start van de 100-Mijls in 1951 haalt zelfs het Polygoonjournaal. In die begintijd is het navigeren een ware uitdaging. Men moet gastonnen ronden. Bij slecht weer zijn deze nauwelijks te zien, en de baan is vaak zo dat 's nachts de boeien zich aan lagerwal bij Harderwijk, Roggebot of Urk bevinden. De bemanning is in het stugge oliegoed dikwijls aan het einde van de race door en door nat. E. van Rossum schreef in 1953 over de problemen die hij had bij het 's nachts ronden van de onverlichte

INEKE BERKEL,
MET DANK AAN JASPER BRUINSMA

De 24-Uurs en de Driehoek Noordzee zijn de huidige iconische wedstrijd- en toerevenementen van de NVvK. Het zijn bij uitstek de activiteiten die de oprichters voor ogen stond als middel om kennis en ervaring van leden te vergroten. Je leert wat bemanning en schip aankunnen en je kweekt doorzettingsvermogen, van belang als de omstandigheden bij het toerzeilen pittig worden. Na 75 jaar is de geest van de oprichters nog steeds actueel. Dus doe mee met de Driehoek Noordzee Challenge, de 24-Uurs of het Randje IJsselmeer!

bakens van de Kreupel: "het zijn juist dergelijke oefeningen in nauwkeurige navigatie die het gewenste zelfvertrouwen aankweken voor het bezoeken van vreemde wateren. En dat is een aantrekkelijkheid van deze wedstrijden ook voor aarts-toerzeilers". En zo is het!

In 1966 is de 100-Mijls zelfs één van de selectiewedstrijden voor de afvaardiging naar de One Ton Cupwedstrijden. Aan de wedstrijd in 1967 doen zoveel zeilers mee, dat de start niet meer van af het anker plaatsvindt, maar zeilend.

Pionier Thalatta bij de start van de 100-Mijls in 1964

Er is ook koninklijke belangstelling voor de 100-Mijls: Prinses Beatrix eindigt in 1968 met de *Groene Draeck* in haar klasse als 8ste van de 11 schepen. Door de komst van de NKK-wedstrijd-klasse groeit het aantal deelnemers gestaag tot 225 in 1980. De NKK-klasse is mede op initiatief van de Kustzeilers in 1973 tot stand gekomen. Maar daarna neemt dat aantal deelnemers snel af. Wellicht heeft de concurrentie van de eigen 24-Uurs de 100-Mijls parten gespeeld. Er zijn nog wel allerlei pogingen gedaan om meer deelnemers te trekken. De inschrijving wordt in 1987 opengesteld voor toerzeilers en in 1989 wordt de 100-Mijls in een nieuwe wedstrijdreeks onder de naam IJsselmeerweek ingekapseld. Dit mag allemaal niet baten. In 1995 is de 100-Mijls vervangen door een kortere wedstrijd, waarmee een eind komt aan een lange traditie. Maar...in 2021 staat er dan toch echt weer een 100-mijls op het programma, dit keer zelfs buitengaats.

“Het zijn juist dergelijke oefeningen in nauwkeurige navigatie die het gewenste zelfvertrouwen aankweken voor het bezoeken van vreemde wateren. En dat is een aantrekkelijkheid van deze wedstrijden ook voor aarts-toerzeilers.”

Aanloopwedstrijd naar Den Helder

In 1950 wordt de eerste wedstrijd op volle zee georganiseerd, een aanloopwedstrijd naar de KMJC-wedstrijden, van IJmuiden naar Den Helder. De sleepboot K.S. 28 van de marine waakt over de deelnemers. Deze wedstrijd is aanvankelijk een succes, maar wordt in de zestiger jaren van het programma geschrapt.

Houtribrace en Kustzeilers Trophy, Zuiderzeeweek

Gait Kroes, een der oprichters van de vereniging, had samen met zijn broer

Siem Kroes een jachtwerf en een jachthaven in Kampen. Door zijn enthousiasme voor de vereniging ontstaat in en om zijn jachthaven een concentratie van Kustzeilers. Uit de jaarlijkse clubtochten van en naar Kampen aan het eind van het zeilseizoen komt een onderlinge wedstrijd voort: de Houtribrace. Deze race wordt in 1953 een open wedstrijd die meetelt voor de Verbondsbezem. Aan de wedstrijdkalender wordt later nog een wedstrijd toegevoegd, de strijd om de Kustzeilers Trophy, die bestaat uit kortebaanwedstrijden vanuit Hoorn. Beide wedstrijdseries voor IMS, NKK, later de ORC, en diverse eenheidsklas-

Open korte en middellange baanwedstrijden op het IJsselmeer, Wad en zee

De vereniging heeft door de jaren heen een aantal korte- en middellange baanwedstrijden op het IJsselmeer, Wad en zee georganiseerd. Omdat de kosten van deze wedstrijden tot een negatief resultaat leiden, besluit het bestuur in 1989 om de verschillende wedstrijden met uitzondering van de 24-Uurs samen te voegen met andere wedstrijden en onder te brengen in afzonderlijke stichtingen. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de wens van het Watersportverbond om het aantal wedstrijden te verminderen. Het probleem dat de vereniging niet beschikt over eigen wal-accommodatie wordt ondervangen door samen te werken met verenigingen die daar wel over beschikken (WSV Bestevaer, WSV Hoorn en WV Lelystad). Inmiddels is de wedstrijdzeilerij veranderd. Voor schippers van kajuitzeiljachten blijkt het vaak lastig om keer op keer een volledige bemanning op de been te krijgen en het schip naar het wedstrijdwater te varen. Dat heeft in het eerste decennium van de huidige eeuw geleid tot het verdwijnen van wedstrijden.

Start Haaks-Wadden-Race 1976

Deelnemers aan de 24-Uurs van 1971 afgemeerd aan de kade in Medemblik

Wijzevalk trekt alles uit de kast om mijlen te maken tijdens de 24-Uurs 2019

De finish van de 24-Uurs 2010

sen, worden in 1990 samengevoegd tot de Zuiderzeeweek, een weekend middellange baan vanuit Lelystad en het tweede weekend een korte baan vanuit Hoorn, dit in samenwerking met de watersportverenigingen Hoorn en Lelystad. WSV Lelystad haakt uiteindelijk af, zodat er één weekend overblijft in Hoorn. Door de toenemende wierfelden in het Hoornse Hop neemt de belangstelling af, waardoor na 2017 het Zuiderzeeweekend niet meer georganiseerd is.

IJsselmeer-Haaks-Waddenweek

Sinds 1972 nemen de Kustzeilers – naast KMJC en KNZ&RV - deel in de organisatie van de Haaks-Waddenweek, die eind juni/begin juli plaatsvindt. Uitdarend zeilwater met banen op de rede voor Den Helder en een langere baan op Noordzee of Wadden. Inzicht in stromen en zeiltactiek bepalen wie daar succesvol is. Na 1985 vonden deze wedstrijden niet meer plaats, totdat ze in 1993 weer op de wedstrijdkalender terugkeerden. Daarnaast worden in samenwerking

met WSV Hoorn en WSV Bestevaer sinds 1990 in juni twee weekenden korte en middellangebaanwedstrijden georganiseerd vanuit Hoorn en Medemblik onder de naam IJsselmeerweek. Zeven jaar later worden beide wedstrijdseries samengevoegd tot IJsselmeer-Haaks-Waddenweek. Dit biedt de mogelijkheid om sterke Nationale kampioenschappen te organiseren. Deze combinatie heeft jaren stand gehouden, maar ziet uiteindelijk een teruglopend aantal deelnemers. Bovendien blijkt dat er slechts weinig deelnemers zijn die zowel op het IJsselmeer als in Den Helder deelnemen.

24-Uurs

In de beginjaren van de vereniging waren er al contacten met buitenlandse verenigingen, waaronder de Svenska Kryssarklub. Een bericht van deze club over een tweetal in Zweden plaatsvindende 24-uur non-stop kruistochten inspireerde het bestuur om ook een 24-Uurs te organiseren. “De bedoeling van deze soort wedstrijdtochten is het aankweken van zeemanschap, kennis

van navigatie, meteorologie en de omstandigheden die bij een langere tocht worden ondervonden.” De regels zijn in de kern dezelfde als die thans nog gelden. Met een keuze uit vaste rakken zoveel mogelijk mijlen zeilen in 24 uur, vanaf een van de startplaatsen tot de finish in Medemblik. De enige beperking ligt in het maximaal tweemaal mogen zeilen van een rak. De eerste 24-Uurs wordt als proef in 1950 georganiseerd. Aangezien van de 22 deelnemers door een intredende windstilte slechts 2 schepen finishten, wordt de proef als mislukt beschouwd.

In de jaren zestig wordt dit initiatief toch weer opgepakt en in 1965 wordt de tweede 24-Uurs gezeild door 16 deelnemers, waarvan er 12 finishten. Vanaf nu organiseren de Kustzeilers elk jaar de 24-Uurs, die sinds 1968 ook open staat voor tochtdeelnemers. De editie van 1971 is uitzonderlijk, zij is met 4 uur ingekort(!), zodat de leden 's avonds in Kasteel Radboud aan het 25-jarig jubileumfeest van de vereniging kunnen deelnemen. In die jaren

Het ophalen van de uitslag bij de prijsuitreiking in 2011 van de 24-Uurs

Een chantykoor vrolijkt de prijsuitreiking op

Deelnemers 24-Uurs 2016 op weg naar de finish

loopt het aantal deelnemers gestaag verder op, in 1976 waren er al 530 inschrijvingen voor tocht en wedstrijd samen. In 1970 kunnen ook rakken op het Wad gezeild worden, en later ook op de Noordzee. In 1996 gaat tijdens de wedstrijd de brug in Kornwerderzand kapot. Pech voor de deelnemers die dachten zo naar het IJsselmeer terug te kunnen keren. In 1998 spant het erom of de wedstrijd zou doorgaan met een windvoorspelling van 7 Bft. Dankzij grote overredingskracht van de organisatie mocht de 24-Uurs van de autoriteiten dan toch van start gaan. Het werd een pittige. In de tropische editie van 2001 zijn de schippers niet zozeer bezig met de wind als wel met de muggen die de zeilen alle kleuren dreigden te geven. Dat is weer heel anders in 2014, toen een rolwolk voor een enorme weersomslag zorgde.

De top van het aantal deelnemers ligt – in 1980 – op 872, 473 voor de wedstrijd en 399 voor de tocht. Ook in de daarop volgende 25 jaar nemen steeds rond de 800 schepen deel. In de beginjaren van

de 24-Uurs werd nog op vrijdagnacht om 00.00 uur gestart, maar later is de start verschoven naar vrijdagavond rond 19.00, zodat iedereen tijdig in de avond in Medemblik terug kan zijn. De deelnemers wacht daar bij het binnenvaren een grootse ontvangst door het publiek. Na de wedstrijdformulieren te hebben afgeleverd bij de organisatie in de Vischafslag, kunnen zij zich storten in het drukke feestgewoel op de kade. Zondagochtend zijn zij massaal weer present bij de prijsuitreiking op het voorplein van kasteel Radboud. Daar kunnen de deelnemers al direct het mooie uitslagenboekje afhalen. Het evenement is zo groot geworden dat er belangstelling van sponsors kwam. Dit leidde na veel discussie in de vereniging in 1991 tot de eerste 24-Uurs met een hoofdsponsor, de Amstelbrouwerij. Na drie jaar volgen er andere hoofdsponsors, zoals in latere jaren Delta Lloyd. Een gestage stroom geld vloeit sindsdien jaarlijks de verenigingskas in. De financiële crisis leidt uiteindelijk tot beëindiging van deze grootschalige sponsoring.

De 24-Uurs is al jaren het grootste zeil-evenement van Nederland. De organisatie ligt volledig in handen van vrijwilligers van de NVvK. De arbeidsintensieve handmatige uitslagverwerking wordt in de beginjaren '70 geautomatiseerd. Het aantal deelnemers ligt tegenwoordig rond de 500. Om de 24-Uurs als wedstrijd aantrekkelijk te houden is recent met succes een duohanded klasse toegevoegd. Vorig jaar ontkwam ook de 24-Uurs niet aan de gevolgen van de coronapandemie. Deze editie werd afgelast, een schok voor alle betrokkenen. Ongetwijfeld zal de animo voor de volgende editie extra groot zijn.

De Driehoek Noordzee Challenge
Het initiatief voor de eerste Driehoek Noordzee (Workum-Shetlands-Noorwegen-Workum) kwam van Reid de Jong. Hij noemde het een oefentochtje op de Friesche Zee. Alles zonder moderne navigatiemiddelen zoals de AP-navigator. Na vijf maal door Reid georganiseerd te zijn is de Driehoek Noordzee in 1989 door de nieuwe organisator, Kustzeiler Cor Termaat, bij de Kustzeilers onderge-

Fred Sleutel en Kees Verruijt aan het werk tijdens de 24-Uurs 2013

Aankomst in Medemblik na 24 uur zeilen 24-Uurs 2016

Driehoek Noordzee

Gezelligheid in Farsund tijdens de Driehoek 2015

bracht en wordt deze nog steeds iedere twee jaar gezeild door een groot aantal deelnemers. Deelneming staat ook open voor niet-leden en inmiddels wordt ook het gebruik van moderne navigatiemiddelen toegestaan. De tocht is van oudsher geen wedstrijd, maar er zit wel een wedstrijdelement in. Winnaar van de Watermaattrofee is degene die de tocht volbrengt en het beste zijn logboek heeft bijgehouden.

De Driehoek voert eerst naar de Shetlands of de Orkneys en daarna naar Farsund of de Flekkefjord. Op beide bestemmingen wacht de deelnemers een zeer gastvrije ontvangst door de autoriteiten, gevolgd door een diner of buffet. Ook is er tijd voor excursies. Tijdens de Driehoek is er altijd een zeer goede en gezellige onderlinge sfeer, voor de niet-leden vaak een reden om zich direct als lid aan te melden.

Ook voor de Driehoek geldt dat het met het weer mee of tegen kan zitten. Slechts één keer, in 1991, is het slechte weer reden geweest voor een afgelasting. Meestal is er altijd wel één traject dat erg pittig is. Zoals een deelnemer

in 2009 verwoordt: “Zwaar, heel zwaar, harde wind, hoge golven en vreselijk afzien. Dat hoort bij de Driehoek Noordzee. Een prestatietocht voor de sterkste zeilers onder de zeilers. Als je de Driehoek aankunt, kun je de rest van de wereldzeeën ook aan. En zo pakte het uit; 26 van de 31 inschrijvers maakten

de tocht der tochten af”. In 2011 is er zo’n slecht weer dat uiteindelijk een tweehoek wordt gevaren naar Noorwegen. Een enkeling realiseert de Driehoek toch nog. De tocht van 2017 is erg ruig, die van 2019 is in een ander opzicht een unicum: De hele afstand van 1100 mijl wordt over bakboord gezeild!

Willem Morsman beëindigt in 2011 zijn 40ste 24-Uurs

met *Trewes* en Ricus van der Stadt met *Pionier*, en in de jaren ‘70 en ‘80 Th.P. Tromp met de *Witte Raaf*, Victor de Blocq van Kuffeler met *Festina* en Theo Hooijberg met de *Mary Ann*. Willem Morsman behaalde in de jaren tussen 1970 en 1996 veel prijzen met zijn *Jason*. In de jaren ‘80 en ‘90 eindigden G. Kragt met de *Debet* en Dick Zaal met de *Inflexible* dikwijls bovenin in de uitslagenlijsten, en datzelfde geldt in de jaren daarna voor Klaas Jan Kroon met de *Inspirit* en Gerrit Kragt met de *Turning Point*.

Kustzeilers in de top van de wedstrijdzeilerij

Aan al deze wedstrijden wordt uiteraard ook door Kustzeilers deelgenomen. Een aantal van hen is jarenlang in de top terug te vinden. In de jaren ‘50 en ‘60 zijn dat de jachtontwerpers Sieb van der Meer

Start Ankerbol 2008

Deelnemers Driehoek 2017 afgemeerd in Flekkefjord

Napraten tijdens de steigerborrel Driehoek 2019

Best presterende tochtdeelnemers 24-Uurs 2014

“Als je de Driehoek aankunt, kun je de rest van de wereldzeeën ook aan.”

Informeel onderlinge wedstrijden

In de beginperiode van de vereniging vonden vaak al aanlooptochten naar een evenement in de vorm van een onderlinge wedstrijd plaats. Ook in recenter tijd blijkt er naast de echte wedstrijd-zeilerij ook behoefte aan een lekker dagje stevig zeilen in een onderlinge wedstrijd met een informeel en gezellig samenzijn na afloop. De Strijd om de Ankerbol en het Randje IJsselmeer zijn uit die wens voortgekomen.

Een aantal jonge leden neemt in 2002 het initiatief tot de Ankerbolwedstrijd, een in september te houden 25-mijls wedstrijd, verdeeld over twee starts vanaf het anker, vanuit Enkhuizen.

De boten horen met gehesen zeilen, gestreken ankerbol en opgehaald anker over de startlijn te gaan. In veel jaren is er sprake van weinig wind, zodat de ankerstart geen problemen gaf, hoewel.... Twee keer moet door deelnemers het anker worden vrijgemaakt van een zware leiding die bij Enkhuizen over de grond loopt. Ook zinvol om dat eens te oefenen, maar wel ten koste van een half uur vertraging. Deze informele wedstrijd die ook openstaat voor niet-leden, wordt traditiegetrouw besloten met een gezellige stamppottenmaaltijd in het clubhuis van de watersportvereniging Almere. Na een tiental zeer succesvolle jaren neemt de belangstelling wat af en is er behoefte aan iets nieuws, want er blijft interesse in een wedstrijd aan het eind van de zomer. Op zaterdag 15 september 2018 wordt de eerste officiële editie van het nieuwe ‘Randje

IJsselmeer’ gezeild. Het concept is zowel simpel als uitdagend: zeil binnen 9 uur zoveel mogelijk mijlen van een vast parcours van in totaal 90 mijl lang. Over het IJsselmeer dus! Je mag afsnijden, maar niet de volgorde van de boeien veranderen. Wie na verrekening van de handicap de meeste mijlen heeft gemaakt, heeft gewonnen. De wedstrijd is bedoeld voor solo en duohanded zeilers, bij ruimer bemande boten neemt de handicap zienderogen toe. De eerste jaren zijn er al 20 deelnemers, maar in 2020 explodeert het aantal deelnemers tot 35. Het niet doorgaan van de 24-Uurs slaat in dat jaar een gat in de zeilevenementen van de vereniging en dat leidt tot veel belangstelling voor het Randje, dat onder ideaal zeilweer kon doorgaan in de periode waarin de beperkingen net even wat minder streng zijn.

Prijzen 24-Uurs en Zuiderzeeweek

Verenigingstochten, van IJsselmeer tot Sint-Petersburg en de Azoren

Punteren in Giethoorn tijdens de openingstocht 2012

INEKE BERKEL

Al 75 jaar organiseert onze vereniging tochten. In de beginperiode zijn de wedstrijden nog de hoofdmoot van het 'natte' programma. Maar tegenwoordig zijn dat de tochten zowel in eigen land en als naar het buitenland. De formule voor de tochten heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld. In plaats van het gezamenlijk opvaren naar een bestemming voldoet het gezamenlijk voorbereiden van de tocht en het individueel zeilen naar een verre bestemming meer aan de behoefte van leden.

Tochten in het binnenland

Sinds de oprichting vinden er openings- en sluitingstochten op het IJsselmeer plaats met daaraan gekoppeld aantrekkelijke walevenementen. In de beginjaren worden ook nog wel zogenaamde kruistochten naar Zeeland georganiseerd. De deelnemers kregen een vaarwijzer uitgereikt en zelfs onder beheer van de Kustzeilers gemaakte waterkaarten. De organisatie regelde een begeleidend politieschip. Aan alles komt een eind en na 1959 worden er geruime tijd dit soort tochten niet meer georganiseerd.

In recenter jaren zijn de sluitingstochten soms vervangen door een combinatie van een paar dagen lekker zeilen op

het IJsselmeer, in de Delta of door een Driehoekje Waddenzee en activiteiten op de plek van bestemming. Ook worden er vanaf 2004 najaarstochten van een paar dagen tot een week, dikwijls naar Antwerpen, Oostende, Zeeland of Rotterdam georganiseerd. Maar ze

konden ook zomaar op de Wadden eindigen, zoals in 2004. Toen bleek de Staande Mastroute gestremd. Na een genoeglijk samenzijn werd in Haarlem rechtsomkeert in noordelijke richting gemaakt.

Een nieuwe eendaagse tocht is de in 1997 gecreëerde Lambertustocht, in het voorjaar een rondje stroom mee vanuit Den Helder om Texel en Vlieland heen, en dan via de Stortemelk binnendoor weer terug naar Den Helder voor de traditionele blauwe hap. De naam dankt de tocht aan de bedenker, Bert Edema, destijds lid van de ZeeZeilCommissie. Niet altijd kon deze route gevaren worden. Zo was er in 2005 teveel wind voor zee en wad, maar in het clubhuis van WVM te Makkum was het na een streek over het IJsselmeer ook heel gezellig. In 2020 en 2021 kon de

Het meedoen aan de tochten biedt gezelligheid en leidt tot kennisoverdracht, zoals een van de deelnemers van de allereerste Driehoek Delta haar ervaringen kort en krachtig verwoordt: "12 karakteristieke zeilboten, kennismaken met 27 mede-NVvK-leden, 14 mooie reisverhalen (Noord-Spanje, Faeröer, Middellandse Zee, Leningrad, etc.), 3 informele zeilwedstrijdjes, zeehonden op de plaat en zwemmend rond de boot, niet 1 maar 2 steigerborrels! Super slimme veiligheid verhogende tips en trucs, bruinvissen bij Zierikzee en eten in restaurant het Oliegeultje in Burghsluis met uitzicht op de Oosterschelde."

Beachparty in Deauville tijdens de zomertocht 2001

Snert op de steiger tijdens de Ijsbeerenburgtocht

Lambertustocht door de coronabeperkingen niet doorgaan.

In 2016 komt de ZeeZeilCommissie met het idee om tussen Kerst en Oud en Nieuw een frisse neus te halen op het water. De Ijsbeerenburgtocht was geboren. Tot verrassing van de organisatie waren er al direct 11 deelnemers. Niet elke Kustzeiler blijkt zijn boot op de kant te hebben staan. Inmiddels is dit een jaarlijks terugkerende tocht geworden. Stoer zeilen, wandelen, knorrende kachels, snert en borrels.

Tochten naar het buitenland

Buitenlandse tochten werden aanvankelijk niet georganiseerd. Wel voeren er spontaan meerdere schepen met elkaar op, o.a. naar de Duitse Wadden en de Belgische kust, later ook naar Engeland en Denemarken. Zo voer in 1951 een Kustzeilers-smaldeel (4 schepen uit Kampen) naar Denemarken. Een zucht van verlichting ging op toen het smaldeel in de veilige route was aanbeland, een mijnenrijke veegede en

betonde strook van drie tot vier mijl breedte langs de Nederlandse en Duitse kust. Onderweg raakte een van de schepen uit zicht en de overige schippers maakten zich grote zorgen. Zij brachten een half doorwaakte nacht door op het strand. Gelukkig troffen ze elkaar weer de volgende dag. Het kompas van de leider van het smaldeel bleek een miswijzing te vertonen van 15 graden doordat een bos staaldraad, die als reserve was meegenomen, in de buurt van het kompas was opgeborgen. Het 'zoek geraakte' schip bleek als enige de juiste koers te hebben gevaren!

Engelse oostkust

In het voorjaar van 1953 houdt de Engelse zeezeiler Spear een boeiende lezing over de Engelse oostkust. Dit werpt zijn vruchten af. Er vertrekken 7 Kustzeilers in clubverband richting Engeland, maar van het gemeenschappelijk varen komt niets terecht. De overkant wordt zelfs niet bereikt. Wel succesvol zijn de sinds 1980 met

Schildje Southwoldtocht 1983

Hemelvaart/Pinksteren te zeilen tocht naar Southwold, later naar Lowestoft, de Orwell en de Engelse oostkust. Die traditie bestaat nog steeds, voor velen een opening van het zeezeilseizoen.

Vakantiestarttochten

Begin jaren 90 worden er summiere vaarwijzers uitgebracht voor leden die in de zomer naar de noord of naar de zuid willen vertrekken. Zij kunnen zelf bepalen wanneer zij vertrekken en ook of zij dat samen met anderen doen. Dit leidt niet tot gezamenlijke tochten.

In 1995 wordt het anders aangepakt met de vakantiestarttochten en aanbrenghoeden in flottieljeverband naar een bestemming in Zuid-Engeland, Frankrijk of Zuid-Denemarken. Er wordt een uitgebreide vaarwijzer gemaakt, onderweg vinden palavers plaats en ligplaatsen in havens worden vooraf geregeld. Dit alles met respect voor ieders vrijheid te vertrekken wanneer hij wil, de route die hij wil varen en het meedoen aan onderlinge activiteiten. Het aantal deelnemers groeit al snel van 6 boten naar het gestelde maximum van 15. Ook kinderen in alle leeftijdsgroepen nemen deel. Aan de slotactiviteit doen ook leden mee die al met hun

Kustzeilers te gast op de Vlootdag in Archangelsk in 1994

boot aanwezig zijn op de plek van bestemming. De eerste tocht naar Eastbourne werd in tropische warmte afgesloten met een American Party op een van de deelnemende schepen, waar met beddenlakens het schip van voor tot achter was omgetoverd tot een prachtig buffet. Vooraf vond, ter afkoeling na de wandeling vanaf Beachy Head, een watergevecht op de steiger plaats. In 2001 werd de tocht afgesloten met een waar strandfeest in Deauville. Met spinnakerbomen werd een torenhoge vlaggenmast gebouwd en getuit, waaraan natuurlijk de Kustzeilervlag wapperde. Een door alle deelnemers samengesteld buffet, geestige toespraakjes voor alle schippers en bemanning en een kampvuur maakten het feest op de kademuuren compleet.

Naast de nautische begeleiding door de flottieljeleider was er altijd voldoende initiatief bij de deelnemers om met elkaar leuke dingen te doen. Vaak gingen deelnemers na afloop van de tocht in petit comité samen verder. Na 2007 is er minder belangstelling voor de vakantiestarttocht in deze opzet en gaat de ZeeZeilCommissie op zoek naar een andere formule.

Eerste buitenlandse jachten onder eigen vlag in Russische binnenwateren

Van een heel ander, pioniersachtig kaliber was de tocht van 1994 via de Noordkaap, de Barentszee en de Witte Zee naar Archangelsk. Het Kustzeilerskonvooi was uitgenodigd om het 300-jarig bestaan van de Russische vloot luister bij te zetten. De tocht ging binnendoor Rusland, het oude Karelië, naar Sint-Petersburg. Onderweg werden diverse bezienswaardigheden bezocht, zoals het indrukwekkende klooster op het Solovetskye-eiland, bekend als eerste gevangenkamp van de Goolagh Archipel. Tijdens de reis werd vaak voor anker gegaan. De 15 deelnemende schepen waren de eerste zeiljachten die onder niet-Russische, maar eigen nationale vlag over de binnenwateren van Rusland voeren.

In Archangelsk is de ontvangst allerhartelijkst en de deelnemers worden van de ene excursie naar de andere en van de ene receptie naar de andere

'Admiraal' prins Willem-Alexander zwaait de Kustzeilervloot toe (1996)

gesleept. De Russen zien hen als door de Staat geselecteerde vertegenwoordigers. "Ze moesten eens weten wat voor groep ongeregeld we eigenlijk zijn! Ik val letterlijk van mijn stoel, als bij de officiële herdenking te midden van alle hoogwaardigheidsbekleders met petten en galons onze eigen Daan Gunnink het woord mag voeren en onze gastheren fijntjes kan wijzen op het feit dat de grondleggers van hun vloot geen wijzen uit het oosten zijn, maar gewoon een stelletje Zaankanters en Mokumers." Als dank wordt de jachtclub spontaan een reserve GPS van een van de deelnemers aangeboden.

Dat de tocht niet zonder slag of stoot ging is duidelijk. Het regelen vooraf was al een hele klus, maar onderweg troffen de deelnemers nieuwe hobbels op hun weg. Deze varieerden van drijvende boomstammen in de Barentszee tot dreigende arrestaties: "We blijken zonder medeweten en toestemming van weer een nieuwe kanaalautoriteit de Svir te zijn opgevaren en hebben daar nog gezeild ook! Hiermee hebben we

Admiraalzeilen op de Neva voor de Hermitage

2013 steigerborrel Sint-Petersburg

...een waar feestmaal tijdens de Schotlandtocht van 2010

gezondigd tegen alles wat reglementair is in Rusland. Ze dreigen ons en bloc te arresteren! Er moet eerst toestemming uit Moskou komen, de KGB wordt ingeschakeld, er moet een inspecteur komen, de paspoorten moeten opnieuw worden geviseerd en ga zo maar door." Zo leverde dat regelmatig vertraging op. Tijdens deze tocht is het eerste contact met Vladimir Ivankiv gelegd, die, daartoe aangespoord door Daan Gunnink, sindsdien beroepsmatig veel buitenlandse zeilers helpt bij hun entree in Rusland.

In 1996 is op verzoek van Buitenlandse Zaken in het kader van de 400-jarige herdenking van de derde expeditie van Willem Barentsz en het 300-jarig jubileum van Peter de Grote met 13 schepen deze tocht nogmaals gevaren. In

Petrozavodsk (vertaald: Peters werkplaats), waar zij na een tocht van 19 sluispassages aankomen, worden ze officieel welkom geheten door het stadsgouvernement. De stad is de hoofdplaats van Karelië en heeft een elegante allure. Het grootste spektakel van de tocht was het admiraalzeilen op de Neva voor de Hermitage met prins Willem-Alexander als admiraal. Aanvankelijk bleken de autoriteiten geen toestemming te willen geven, o.a. omdat de deelnemers geen vaarbewijs voor de rivier hadden. Na 5 uur vergaderen, zonder een kop koffie, was de toestemming eindelijk binnengehaald zonder iets betaald of toegezegd te hebben. Na het admiraalzeilen wordt het organiserend comité door de con-

sul-generaal uitgenodigd voor diverse officiële gebeurtenissen zoals een kranslegging en galaconcerten. Vladimir, die ook nu weer erg behulpzaam is geweest, scheept in bij Daan Gunnink om van een korte vakantie in Nederland te genieten. Hij verblijft daar bij enkele deelnemers van de tocht en de kosten van zijn terugreis worden door alle deelnemers gezamenlijk opgebracht.

Tweejaarlijks naar Schotland

Sinds 2002 vinden er in het voorjaar tochten naar Schotland plaats in de jaren dat er geen Driehoek Noordzee werd gevaren, de even jaren dus.

Het onbekende gebied the Wash aan de Engelse Oostkust was de bestemming van een kustzeilerstocht in 2006. Harde NW-wind verhinderde dat de tocht doorging, maar organisator Anje Valk hield de moed erin door haar deelnemers te mailen met de aanhef "Waarde nog-niet-naar-The Wash-gangers". Ze had gelijk, in 2007 werd de Wash wel bereikt!

Daan Gunnink: "Zaterdagmorgen vroeg komen wij voor anker achter de Petrus en Paulusvesting in Sint-Petersburg en varen wij in de middag onze oefenronden. Op zondag volgt dan het officiële gebeuren met ZKH prins Willem-Alexander. Het gaat redelijk goed. Twee grote Russische jachten varen mee en hebben veel plezier in deze manier van varen. Na afloop liggen Nederlandse en Russische schepen broederlijk naast elkaar en worden nieuwe vriendschappen beklonken."

Borrel in de Baltic in Lickersham in 2014

Aan de kade in Newcastle

De Petersburggangers in Hamina Finland

Sint-Petersburg blijft in trek

In 2011 is er weer een tocht naar deze bestemming, maar nu 'gewoon' via de Finse Golf. Elk van de 25 schepen vaart op eigen gelegenheid naar het Finse Hamina, vlak voor de grens met Rusland. "Hamina, waar de plaatselijke pers uitvoerig aandacht heeft besteed aan de invasie van de 25 Nederlandse schepen met hun bemanningen. We kwamen er met interviews op de radio, in de lokale krant en op het internet. Een mooi begin van deze tocht." Vandaar zeilen de schepen in konvooi naar de, helaas met discotheken omringde, jachthaven van Sint-Petersburg. De Hermitage wordt bezocht en er volgt onder meer een Citytour die eindigt met een aangeklede borrel bij de Nederlandse consul. En uiteraard zijn

er de steiger- en bootborrels en gezamenlijke etentjes.

In 2013 vertrekken nogmaals circa 30 schepen naar Hamina om vandaar gezamenlijk naar Sint-Petersburg te varen, dit in het kader van het vriendschapsjaar tussen Nederland en Rusland. Van vriendschap was echter niet veel te merken, het in het officiële programma opgenomen admiraalzeilen op de Neva mocht slechts doorgaan als er ruim 10.000 euro betaald zou worden voor een brugopening en dat waren de schippers niet van plan. Gelukkig werd deze deceptie meer dan goed gemaakt met de overige bijzondere programmapunten tijdens dit zeer zomerse verblijf,

zoals het bezoek aan de Hermitage met een inleiding door de adjunct-directeur, het bezoek aan het moderne fregat ZM Evertsen, met rondleiding, en blauwe hap en swingende muziek op het achterdek, en de ontvangst op het aan de Neva gelegen Nederlandse consulaat.

Een kleine driehoek Noordzee

In 2014 zijn Newcastle en Hartlepool in Engeland de bestemmingen, de eerste Kleine Driehoek Noordzee. Ook deze tocht kent veel mooie momenten, zoals de speciaal voor de gelegenheid geopende pub die oranje kleurt als de deelnemers massaal de wedstrijd Nederland – Chili bekijken, de prachtig aangeklede 'hog roast' (varken aan het spit) in het Hartlepool Marine Experience Centre, de ontspannen sfeer bij de barbecue aldaar, de magische brug die opent als ze de stad Newcastle binnen varen, de schoolkinderen die de deelnemers vanaf de kade toezingen, de massale uitloop en het bekijks dat ze trekken als ze aan de kade liggen.

In datzelfde jaar, op donderdag 19 juni 2014, arriveren de laatste Kustzeilers in Lickersham, een mooi gelegen haven-tje op het noordwesten van Gotland, voor de Borrel in de Baltic. 17 beman-

De Kustzeilers organiseren ook in samenwerking met andere verenigingen tochten. Zo was er in 1988 de Prince William Sail Over, een evenement ter herdenking van de oversteek van Stadhouders Willem III met zijn vloot van Hellevoetsluis naar Brixham, waarna hij gekroond werd tot koning. De Sail Over kon worden gezeild als wedstrijd, in flotieljeverband of individueel. Aan alle onderdelen namen Kustzeilers deel.

Vanaf de start van de 'Zeilrace & Rally' in 1994 nemen Kustzeilers deel aan de organisatie van deze tweemaaljaarlijkse offshore wedstrijd en toertocht. Bestemmingen waren onder meer La Coruna (Noord-Spanje), Lissabon (Portugal), Brest (Frankrijk), Horta (Azoren) en Cork (Ierland).

De Stephenson voert de vloot Kustzeilers aan naar Chatham

Reunie Rondje Engeland

De bemanningen van Folie à Deux, Allegro en Grote Pier maken in 2018 samen een Kustzeil-muurschildering op de kademuur in Horta.

ningsleden van 7 schepen vieren hier met de aanwezige Zweden het Midzomerfeest mee.

Met 100 schepen de Medway op naar Chatham

De slag bij Chatham van Michiel de Ruijter in 1667 wordt in 2017 herdacht. De Kustzeilers zeilen met meer dan 100 schepen de Medway op naar Chatham. Een feestelijk en indrukwekkend gezicht "The Dutch are coming. This time we are ready."

Anders dan 350 jaar geleden is er gedurende de overtocht vanaf Vlissingen nauwelijks wind, dus moet er gemotord worden om op tijd aan te komen. Niet ver van Sheerness ankert de vloot in de Stangate Creek. En dan is er de volgende dag de Sail-in naar Chatham met de *SS George Stephenson* voorop. Zo'n 100 Zeilschepen varen in kiellinie de Medway op. Een imposant gezicht met al die grote en kleine vlaggen in de mast, die aan het slot toch nog wat wind vangen. De deelnemers worden allerhartelijkst ontvangen door de diverse yachtclubs.

Op de eerste avond staat er bij de verschillende yachtclubs een pubmeal klaar. Onderdeel van het programma is een bezoek aan de Historic Dockyards, een imposant complex waar veel te zien is over hoe in de tijd van Michiel de Ruijter en ook daarna de oorlogsschepen werden gebouwd. Bij de rondleiding door de Copper Rivet Distillery ontbreekt tot groot genoegen van de deelnemers de gin-proeverij niet. Na de 'hog roast' op de Medway Yachtclub is het tijd voor de speeches en worden de organisatoren van de tocht in het zonnetje gezet. Het festijn wordt afgesloten door het spektakel 'Medway in Flames' met een korte film over The Battle, begeleid door vuurwerkgebulder, waarna een mooie muzikale vuurwerkshow het festijn afsluit.

Stippen op de horizon

De stippen op de horizon komen steeds verder te liggen. In 2018 is er in de zomer een afspraak om elkaar te treffen in Peter Café Sport in Horta op de Azoren. Nieuw is bij deze tocht de uitgebreide voorbereiding. In een aantal workshops worden thema's behandeld als navigatie,

routes, zenders, overwinterplekken in Portugal, mooie ankerplaatsen op de Azoren zelf en EHBO. Ook is er een specifiek op de Azoren gerichte weercursus. De vijf deelnemende schepen varen individueel naar de Azoren, maar hebben vooraf en tijdens de tocht whatsappcontact met elkaar. Daardoor kunnen zij elkaar tijdens hun verblijf op de Azoren gemakkelijk ontmoeten.

Een jaar later doen acht schepen op eigen gelegenheid, maar ook weer na een gezamenlijke voorbereiding, een rondje Engeland, linksom of rechtsom. Hoewel iedereen in zijn eigen tempo vaart en zijn eigen route kiest, trekken de deelnemers met elkaar op. Ze wisselen plannen, ideeën, informatie en kennis uit via de Whatsapp-groep en treffen elkaar onderweg. Een deel van degenen die aan de gezamenlijke voorbereiding hebben meegedaan, zou pas in 2020 dit Rondje Engeland varen, maar de coronapandemie zette daar zowel in 2020 als in 2021 een dikke streep door.

HENK VAN DER GEEST,
MET DANK AAN JASPER BRUINSMA EN TINEKE GROEN

Evenementen voor de leden

Naast de wedstrijden en zeiltochten kan de NVvK terugkijken op de vele en goed georganiseerde andere evenementen, lezingen en cursussen. Vanaf de oprichting in 1946 staat daarbij de overdracht van kennis en ervaring voorop. Maar aan gezelligheid ontbreekt het niet. Soms iets te veel, vond een toenmalig bestuur.

Voor de NVvK, als landelijke vereniging, zijn de winter-evenementen van belang voor de onderlinge binding en contacten tussen de leden. In de beginjaren worden de bijeenkomsten in stijlvolle accommodaties gehouden. Aanvankelijk worden de bijeenkomsten door een van de bestuursleden georganiseerd, later is de Evenementencommissie ingesteld.

In 1947 begint een traditie van winteravonden

In november van het oprichtingsjaar komen 120 leden en genodigden bij elkaar voor een filmavond in Die Poort van Cleve te Amsterdam. De film over het jacht *De Groene Leeuw* dat deelnam aan een zeilwedstrijd in de Ierse Zee wordt vertoond, evenals films van enkele leden. Op deze avond worden ook de prijzen uitgereikt voor de 65-Mijlsrace en de stormballen aan de deelnemers van de Waddentocht. Het was een geslaagde avond.

Het zou toch mogelijk moeten zijn meer regelmatig bij elkaar te komen om het contact tussen de leden te verdiepen. Dat idee oppert een lid tijdens een gezellig diner na afloop van de Algemene Verga-

dering in het Centraal Station. Zo ontstonden de borrelavonden, die gedurende de wintermaanden eens per maand in het Amsterdamse American Hotel werden gehouden en ook wel eens in Den Haag. Vooral de eerste bijeenkomst na het zeilseizoen, de cocktailparty op 7 november in Den Haag, aangeboden door F. Keith Officer, Ambassadeur van Australië en lid van de NVvK, trok veel belangstelling.

De zoektocht naar een ideale vorm en inhoud voor de winteravonden is dan nog niet ten einde. Enkele leden willen de maandelijkse winterbijeenkomsten beter benutten door het houden van een causerie over enig belangwekkend onderwerp. Ook komt men liever bijeen in een besloten lokaal dan in een café.

2019 Huiskamer-IJsland

Lustrumviering 70 jaar

Aan deze wens komt het bestuur tegemoet. De borrelavonden worden in het vervolg in een apart zaaltje in Amsterdam in Die Poort van Cleve gehouden, waarbij leden vertellen over hun belevenissen gedurende het afgelopen seizoen, maar ook lezingen en cursussen worden gehouden.

Verenigingsevenementen verspreiden zich over het land

In de eerste jaren waren de evenementen van de vereniging vooral geconcentreerd in Amsterdam. Dat lag voor de hand. Veel leden woonden in Amsterdam. Maar het ledenaantal in het oosten van het land nam toe. Deze leden, die met hun schepen vooral bij de IJsselmonding lagen, hadden veelal ligplaats in de jachthaven van de Gebroeders Kroes aan

FOTO PETER SCHOTMAN

De najaarstocht vanuit Urk naar Schokland

het Ganzendiep. Het bestuur besloot tot een spreiding van activiteiten over het land. Dat kwam tot uiting in de verkiezing van de heer G.S. Kroes uit Kampen tot bestuurslid en extra subsidie voor het winterprogramma in het oosten. De heer Kroes wordt omschreven als het middelpunt van het oosten. Hij zorgde ook voor een uitbreiding van het ledental. Onder zijn leiding werden veel activiteiten georganiseerd. De regionale avonden werden enkele jaren achtereen gehouden in het clubgebouw van de Zwolse Roei- en Zeilvereniging.

In latere jaren vonden regionale avonden plaats in de Rozendaalse Golfclub in Arnhem en ook in Leeuwarden, een aantal jaren achter elkaar. Veel regionale avonden waren spontane initiatieven en

daardoor vaak afhankelijk van een of enkele personen. In Friesland was dat geruime tijd E.H. Steutel, die behalve de avonden in Leeuwarden, ook enkele interessante minisymposia organiseerde, o.a. over 'Long distance sailing' en 'ondiepe wateren en ondiepe schepen'. Op steeds meer plaatsen in den lande kwamen initiatieven voor regionale avonden tot uiting, waaronder ook de vele huiskamerbijeenkomsten. De landelijke winteravonden - onder de vlag van de Evenementencommissie - vonden vanaf 1989 altijd plaats in de Salentein (Nijkerk). De huidige commissie is echter afgestapt van het organiseren van evenementen op een vaste locatie. De evenementen worden nu gehouden in (nautische) accommodaties verspreid over het land, soms in samen-

werking met zeilverenigingen die een ruimte beschikbaar stellen. De leden van de betreffende vereniging worden dan ook uitgenodigd.

Voor en door leden: Van 'Lemmeravonden' naar praatavonden naar huiskamer- bijeenkomsten

In december 1957 is er een oproep voor een contactavond voor 'Oosterlingen', ten huize van de heer en mevrouw Van Hulst te Lemmer. Deze bijeenkomst staat vooral in het teken van gezelligheid en onderling contact. In het verslag wordt tenminste vermeld dat "Mevrouw Van Hulst, niet alleen door haar persoonlijkheid, doch ook door de goede borrel en de heerlijke erwtensoep ons in de stemming wist te brengen". Niettegenstaande

Heerendag

de opmerking van Van Høevell in een bestuursvergadering dat "niet alle leden de borrelavonden bij hen onbekende particulieren toejuichen", bleef deze winteravond in Lemmer jarenlang een vast evenement. Na enkele jaren trok deze winteravond zo'n ruime belangstelling, ook van buiten de regio, dat mevrouw Van Hulst een beroep moest doen op het restaurant 'De Wildeman' in Lemmer voor het lenen van gamellen voor de erwtensoep. In 1962 wordt in het jaarverslag opgemerkt: "de fam. Van Hulst zal moeten verbouwen, want de belangstelling wordt ieder jaar groter".

Met de komst van R. Klunder in het bestuur in 1973 werden op zijn initiatief de zogenaamde praatavonden georganiseerd. De avonden werden gehouden ten huize van een lid. Helemaal nieuw in de vereniging was het niet. De 'Lemmeravonden' waren de voorlopers, maar de praatavonden hadden toch een wat ander karakter. Het ging om onderling contact, wat gezien de groei van de vereniging zeker nuttig was, maar het voornaamste doel was toch uitwisseling van informatie en ervaringen. Klunder stuurde aan de leden die een praatavond organiseerden een uitgebreide instructie,

Welkom nieuwe leden

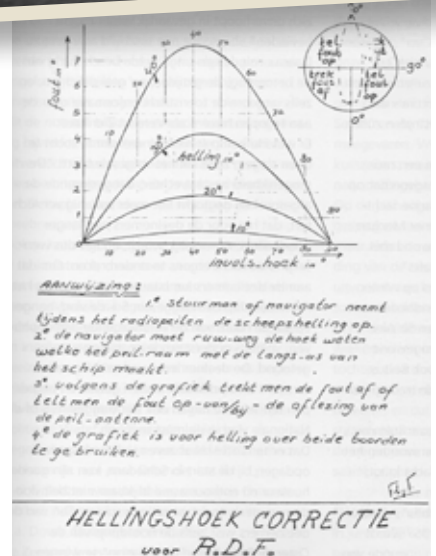
Jarenlang wordt jaarlijks een 'nieuwe-leden-avond' georganiseerd, waarin leden zich voorstellen en kunnen kennismaken met de andere leden. Sinds enkele jaren nodigt het bestuur nieuwe leden uit voor een lunch voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie. Een kennismaking met het bestuur en met een vertegenwoordiging van de commissies van de NVvK. De nieuwe leden vertellen over hun boot, zeilvering, zeilplannen én geven het bestuur allerlei ideeën en suggesties mee.

eindigend met "Het is geen fuif, houdt de consumpties binnen de grenzen". Er waren in het algemeen positieve reacties, hoewel het volgens een jaarverslag ook wel eens "op een flop uitdraaide". In 1974 werden er maar liefst 8 praatavonden gehouden.

De sprekers op de winteravonden maken vaak grote indruk en halen daarmee soms landelijke publiciteit

Een grote verscheidenheid aan bekende sprekers trad tijdens de winteravonden op, zoals Dick Koopmans, Bertus Zijdenbos, Connie van Rietschoten, Ben Hoekendijk, Pleun v.d. Lugt, Dirk Nauta, Gerard Dijkstra, Henk de Velde en Henk Bezemer. Naast deze (ook internationaal) bekende leden kwamen ook diverse bekende buitenlandse zeilers een voordracht houden. De bijeenkomsten werden zeer gewaardeerd en als leerzaam ervaren.

In de vijftiger jaren was er veel belangstelling voor de voordrachten van dr. ir. Th. P. Tromp. Hij had jarenlang ervaringen opgedaan tijdens tochten en wedstrijden. De heer Tromp gaf daarbij aan de belangstellenden uitgebreide schrifte-

Een van de vele stencils van ir. Th.P. Tromp

lijke documentatie, variërend van de door hem gebruikte kaarten en almanakken, de benodigde veiligheidsmiddelen, tips voor het schip zoals tuigage controle en weerberichten tot adviezen voor proviandering. Een spreker die in deze jaren ook regelmatig optrad was ir. J. Hooykaas, wiens vaargebied op de Waddenzee lag, en die allerlei wetenswaardigheden over dit gebied wist te vertellen.

Door de goede connecties van de NVvK o.a. met de Royal Cruising Club traden er in de vijftiger jaren verschillende Engelse zeilers als gastspreker op. Het buitengewone lid van de Kustzeilers Mr. D. Spear, die al verschillende keren naar Nederland was overgestoken, hield in 1953 een voordracht over het zeilen naar de oostkust van Engeland. Dr. E.A. Pye en mrs. Pye spraken over hun zeiltochten naar West Indië, de Galapagoseilanden, Tahiti, Hawaï, Brits Columbia, Californië en Mexico. Een paar jaar later werden zij

2017 Get wet

2015 motoronderhoud

2016 Alle Hens speeddates vaargebieden

Oefenen van geslept worden met de KNRM

opnieuw uitgenodigd om te vertellen over hun zeiltocht naar Finland en een excursie naar Lapland. Verder vinden we Mr. E.L. Delmer Morgan, geprogrammeerd voor een winteravond met 'Experience of 50 years in small crafts'. Ook in latere jaren treffen we als sprekers op winteravonden vaker internationale bekendheden aan, zoals Eric Hiscock en echtgenote, Sir Alec Rose en Tom Cunliffe.

De Fastnet-race was een tijdlang een terugkerend onderwerp, waarbij deelnemers spraken over hun ervaringen, gevolgde tactiek en navigatie tijdens deze wedstrijd. Ook het rampjaar 1979 kwam uitvoerig aan bod. Een van de deelnemers was E. Blokzijl met *Karimata*, een aluminium jacht naar ontwerp van D. Koopmans met een lengte van 9.70m. Dat hij en zijn bemanning met dit schip de orkaan doorstond, en de wedstrijd uitzeilde, en de manier waarop, is een historisch feit in de geschiedenis van de NVvK. Een andere Kustzeiler, die verslag uitbracht was J.S. Bouman, een succesvolle wedstrijdzeiler, die in deze Fastnet-race moest opgeven wegens roerbreek. Op deze avond gaf E.G. v.d. Stadt, onder de titel 'waar wel over gesproken is en waar over gezwezen is', een glashelder

exposé van de tendensen in het ontwerpen van IOR-jachten, die de desastreuze afloop van deze wedstrijd konden verklaren. Daarnaast wees hij op de manier van zeilen, waarbij de bemanning van wacht af, met de benen buiten boord, als ballast wordt ingezet ten koste van rust en conditie. De avond maakte grote indruk, en haalde landelijk publiciteit.

Voor de praktijk: veel cursussen

Het cursusaanbod voor de leden van de NVvK was en is groot. Kort na de oprichting kondigt de vereniging een navigatiecursus over 'platte' zeevaartkunde aan, een wekelijkse cursus op de woensdagavond door een leraar van de Rijksluchtvaarschool. In de 80-er jaren zijn op verschillende plaatsen in Nederland cursussen motoronderhoud georganiseerd, daarnaast waren er cursussen in meteorologie, astronomische navigatie, scheepstechniek, elektronica, marifonie. Er waren demonstraties en oefeningen met reddingsvloten, waarbij de leden ook zelf te water gingen om een en ander zelf aan den lijve te ondervinden. Later zijn er in samenwerking met de KNRM (buitengewoon lid van de NVvK) het leren van elkaar van ervaringen met man overboord-situaties en het slepen in de

praktijk gebracht. Verder zijn er vaak cursussen brandpreventie, reanimatie, dokter aan boord, elektronische navigatie en radargebruik gehouden.

Heerendag: niet meer exclusief voor mannen

Waarschijnlijk vindt het bestuur in 1964 dat op de winteravonden het gezelligheidsmoment te veel aandacht kreeg, want men besluit dan tot het organiseren van 'herencontactavonden zonder dames', waarmee, zoals in het jaarverslag van 1967 wordt opgemerkt "een traditie uit de beginperiode van de vereniging in ere is hersteld".

De Heerendag, ingesteld voor behandeling van meer technische onderwerpen, is nu allang niet meer exclusief voor belangstellenden van het mannelijk geslacht. Dames worden ook uitdrukkelijk uitgenodigd en daar wordt natuurlijk veel gebruik van gemaakt. Veel onderwerpen zijn in de loop der jaren behandeld. Er waren bezoeken aan het Scheepvaartmuseum in Amsterdam, aan de kaartenfirma Observator in Rotterdam, aan de werf van Conyplex in Medemblik, aan de Zeevaartschool in IJmuiden enz. Een record belangstelling was er voor een bezoek aan de Royal Huisman Jachtwerf in Vollenhove. De Heerendag was ieder

2014 cursus polyesteren

2015 zeilreparatiecursus

2015 zeiltrimcursus

jaar een succes. Het heeft sinds 2013 en onder de naam Alle Hens een andere invulling gekregen. Uitgangspunt is dat mede-kustzeilers en deskundigen hun kennis over een bijzonder onderwerp (zeilgebied, technische onderwerpen, onderhoud boot, etc.) met elkaar uitwisselen, in een informele setting. De interactieve werkwijze en de kleine groepen worden zeer gewaardeerd. De geanimeerde sfeer en de grote variatie aan onderwerpen, maken tevens dat de deelnemers het een geslaagde dag vinden.

Eind vorige eeuw waren er ook damesweekends. Schippers stonden hun boot af of bleven onderdeks terwijl een aantal vrouwen de boot zeilden. Dat was niet voor elke ondergedoken schipper een makkelijke opgave. Het zeilen werd gecombineerd met gezellige evenementen

zoals een wedstrijdje putten op de golfcourse. Het weekend is later gewijzigd in een dag manoeuvreren voor vrouwen. Gezien het succes daarvan werd deze in latere jaren ook opengesteld voor mannen.

Lustrumvieringen, jaarfeesten en nautische weekenden in stijlvolle accommodaties

Het jaardiner en het jaarfeest

Het jaardiner was jaren achtereenvolgens in Americain in Amsterdam. In 1974 werd gebroken met deze traditie en streek men neer in de ontvangsthallen van de KNSM aan het IJ. Een combo van de Marinierskapel voor het diner-dansant, de bediening door geüniformeerd personeel en de nautische entourage maakten deze locatie bij uitstek geschikt. Maar de sluiting van het KNSM-gebouw maakte

daar een eind aan.

In 1983 werd het RAI-restaurant gekozen voor de jaarvergadering en het jaarfeest, om dit te combineren met een Hiswa-bezoek. Ondanks de inspanningen van de commissie om de zaal aan te kleden met spinnakers e.d. viel het gebodene niet in de smaak. De Evenementencommissie nam de kritiek ter harte, het jaarfeest bleef zwerven: men slaagde er praktisch ieder jaar weer in een interessante locatie te vinden. Zo vonden de feesten plaats aan boord van een antieke raderboot, verschillende kastelen, een oud gemaal, een historisch wapenarsenaal, enz.

Nautisch weekend

De in het midden van de 70-er jaren begonnen nautische weekends, handhaafden zich jarenlang als jaarlijks terugkerend evenement. De aanvankelijk grote belangstelling voor een weekend met overnachting nam af. In 1986 veranderde de Evenementencommissie daarom de formule. De overnachting was naar keuze, zodat het weekend meer het karakter kreeg van een reeks voordrachten, waaruit men er een of meer kon uitzoeken die de belangstelling trokken. Enkele deelnemers bleven overnachten. De gezelligheid van een weekend met gezamenlijk ontbijt, diner, wandeling e.d. verdween daardoor. Toch bleven de deelnemers enthousiast, het geboden programma werd erg gewaardeerd. Uit een enquête in 1988 bleek het aantal leden dat in de vereniging geïnteresseerd was

Koers Evenementencommissie vanaf 2016

Voornaamste punten:

- Primair kennisoverdracht, formeel (cursussen, specialisten) en informeel.
- Evenementen in (nautische) locaties verspreid over het land. Soms wordt samengewerkt met andere verenigingen bij lezingen. De vereniging stelt dan bijvoorbeeld een ruimte beschikbaar.
- Vanwege corona online evenementen via livestream (nieuwjaarsreceptie) en webinars.
- Een mix van kleinschalige (bijv. huiskamerbijeenkomsten, bedrijfsbezoeken) en meer grootschalige bijeenkomsten (lezingen, film, Alle Hens)
- Vooral nautische onderwerpen en onderwerpen gerelateerd aan activiteiten van of in samenwerking met de Veiligheidscommissie en ZeeZeilcommissie
- Het sociaal contact en kennisoverdracht moeten met elkaar in balans zijn. Er is gelegenheid om, voor een redelijke prijs, een hapje te eten.

2014 oefenen met mastklimmen

Admiraal Baron van Høevell aan boord van de Witte Raaf van ir. Th.P. Tromp tijdens het Admiraalzeilen 1971

voor weekends met overnachting toch te gering om het evenement in die vorm te handhaven. Ondanks de enthousiaste verslagen in de Drietand van de weekends in 1989 en 1990, besloot de commissie daarna geen nautisch weekend meer te organiseren.

Lustrumvieringen

De eerste Lustrumvieringen werden traditiegetrouw gehouden op het opleidingschip de *Pollux*, gelegen in het Oosterdok in Amsterdam. Na de jaarvergadering was er aan boord een feestelijke borrel en een lustrum-eten van erwtensoep met klui. De behoefte aan een feestelijker entourage was aanwezig. Bij de viering van het 10-jarig bestaan stapten men van de *Pollux* over op een rondvaartboot, die het gezelschap na een rondvaart door de Amsterdamse grachten naar het Leidseplein bracht, waar in een café de gezellige avond werd voortgezet. Ook de erwtensoep verdween van het menu. Bij de viering van het 25-jarig jubileum gingen de deelnemers met de rondvaartboot naar het American Hotel voor het diner-dansant.

Het accent van de lustrumvieringen kwam meer bij de evenementen op het water te liggen, zoals bij de viering van het 25-jarig bestaan. De 24-Uurs werd met 4 uur bekort, zodat de schepen aan het eind van de middag, en voor het begin van het feest allen weer binnen zouden kunnen zijn. Door het zeer lichte weer, moest op verschillende jachten de

motor worden aangezet om op tijd te arriveren. Verschillende deelnemers die de wedstrijd en tocht reglementair uitzielden, kwamen nauwelijks boven de 50 mijl in 20 uur. Het feest werd wel als zeer geslaagd ervaren. De volgende morgen vond het Admiraalzeilen plaats. De admiraal was de oud-voorzitter en erelid Baron van Høevell, die aan boord van de *Witte Raaf* van ir. Th.P. Tromp, de saluten van de diverse eskaders in ontvangst nam. Door het beperkte zicht werden de verschillende eskaders eerst op korte afstand van het admiraalschip zichtbaar, waardoor de admiraal keer op keer werd verrast, als er weer een eskader uit de nevel opdoemde.

Het 40 jarig jubileum van de vereniging zou niet al te uitbundig worden gevierd: "uitbundigheid bewaren we voor ons 50-jarig jubileum". De commissie had een "familiegebeuren" in het hoofd. Er schreven zich voor het jubileumweekend tijdens de pinksterdagen van 1986 ruim 80 schepen in. Alle schippers ontvingen een brochure waarin alle mogelijke gegevens tot in detail waren aangegeven, van getijden, brug- en sluisopeningen tot adressen van musea en fietsenverhuurder toe. De schepen zeilden, gemeten en ongemeten, met gezinsbemanningen in drie groepen een onderlinge wedstrijd. Voor start en finish waren oprichters en oudgedienden ingeschakeld als Baron van Høevell, Verstraaten, Van Hulst, Hofkamp en Van der Zee. Het feest eindigde met een diner-dansant en een bowling-

competitie, met een afzonderlijke kindervedstrijd. Het verslag in de Drietand vermeldt dat de Jubileumcommissie blijkbaar een slag om de arm had willen houden, want, aldus de schrijver, het was "gewoon een uitbundig feest" geworden.

Ook bij het 60-jarig bestaan in 2006 trokken de leden, vanuit de Koninklijke in Muiden het water op voor het admiraalzeilen. Als admiraal trad op het in anciënniteit oudste lid van de vereniging, H.A. van Cranenburgh, lid sinds 1947. Twee eskaders met elk drie smaldelen voeren verschillende manoeuvres uit. Het is fascinerend hoe de vloot van 32 verschillende jachten zich gecoördineerd bewoog, gestuurd door maar simpele signalen, rode en gele vlaggetjes en twee geluidssignalen. 's Avonds genoten de leden van spijs, drank en elkaars gezelschap.

De lustrumvieringen genieten elke keer grote belangstelling. Bij de viering van het 65-jarig bestaan kwamen ruim 500 Kustzeilers voor het feest op de ss Rotterdam. Het lustrum van onze 70-jarige vereniging met als thema 'Schoonheid van de Zee' werd in Medemblik gehouden. Eerst vogelen op het eiland de Kreupel en een symposium in Kasteel Radboud, voordat de bubbels op tafel komen en tot laat in de avond muziek wordt gemaakt. De volgende ochtend kon ingescheept worden in een fluisterboot, kano of roeiboort in het waterrijke onderdijkse gebied bij Medemblik.

Het reilen en zeilen van de verenigingsorganisatie

Wie in het archief van de Kustzeilers, in oude Jaarboeken en Drielanden duikt, ontdekt de vele ontwikkelingen die de huidige verenigingsorganisatie vorm hebben gegeven. Bestuursleden die eerst zelf alles deden, zoals de evenementenorganisatie en de administratie; vanaf 1973 het bureauwerk door een betaalde kracht lieten uitvoeren en halverwege de jaren tachtig ook meer door commissies. Door de jaren heen is met de hulp van een aantal drijvende krachten binnen onze vereniging veel tot stand gekomen. Natuurlijk de vele wedstrijden, verenigingstochten en -evenementen. Maar ook een Jaarboek dat je kunt beschouwen als een compleet handboek voor de zeezeiler, een krachtige belangenbehartiging, een verenigingshaven beheerd door een stichting, een veiligheidsprotocol voor wedstrijden en tochten, een mooi verenigingsblad en nog veel meer.

Het Bureau van de vereniging werd de spil waar alles om draait

Het was eerst gewoon dat de bestuursleden het administratieve en secretariële werk van de vereniging zelf deden. De administratie was toen al best omvangrijk. In het archief liggen bijvoorbeeld honderden verklaringen van bekwaamheid, die geadmistreerd moesten worden en nodig waren om de Duitse wateren en het Kielerkanaal te bevaren. Sommige bestuursleden lieten zich ondersteunen. Zo liet secretaris Cees Hofkamp (van 1953 tot 1977) veel administratief werk doen door zijn secretaresse van zijn eigen bedrijf. Haar 'wegvallen' in 1973 leidde tot de oprichting van het Bureau van de NVvK, met een professionele en betaalde kracht. Dat werd Kustzeiler Alie van der Zee, echtgenote van bestuurslid Kor van der Zee. Zij deed de financiële en ledenadministratie en de administratieve ondersteuning van de wedstrijden. Alie

werd opgevolgd door Aggy Grisnigt. Tijdens Aggy's bureauhouderschap is een voorzichtig begin gemaakt met de automatisering van de ledenadministratie. Zij heeft ook de handgeschreven tekst van Jasper Bruinsma, het 280 pagina's tellende lustrumboek uit 1996, getypt. En dat was een hele klus. Nadat oud-bestuurslid Ruud van der Fliert het Bureau in 2006 had overgenomen, vond er een flinke automatiseringsslag plaats. Het Bureau werd de spil in de vereniging. Met de overgang in 2017 naar de huidige bureauhouder, Kustzeiler Jan Willem Schouten, heeft een verdere automatisering plaatsgevonden. Zo vindt niet alleen de financiële en ledenadministratie geautomatiseerd plaats, maar kunnen tegenwoordig de leden zelf op de website inschrijven voor tochten en evenementen en kan de evenementencommissie zelf haar 'content' op de website plaatsen.

Er kwam een maximum aan de zittingstermijnen van de bestuurders

In het begin waren er in de statuten geen termijnen bepaald voor de bestuursleden. Sommigen bleven dan ook heel lang aan: Van Høevell was 8 jaar voorzitter en Conijn zelfs 18 jaar. Het penningmeesterschap bleef meer dan 25 jaar in beheer bij het echtpaar Verstraaten-Tenholter. Verstraaten zelf was 35 jaar bestuurslid. Tijdens het voorzitterschap van Leo Weisfelt is op zijn voorstel het bestuurslidmaatschap aan zittingstermijnen gebonden van 2x 3 jaar.

Onder het voorzitterschap van Arnold Verkade (1982-1987) werd de organisatie van de vereniging over een aantal commissies verdeeld. Het bestuur werd bepaald op 12 leden, 4 leden dagelijks bestuur (DB) en 8 commissarissen die elk voorzitter of secretaris van een commissie waren. Eind jaren tachtig is dit aantal teruggebracht tot 3 DB-leden, een vicevoorzitter en 3 commissarissen. En zo is het nog steeds. In de loop der jaren zijn er commissies opgeheven: wedstrijdcommissie, protestcommissie, toelatingscommissie, 100-mijlscomité, bibliotheekcommissie, technische commissie en de Toko. Naast de al lang bestaande Jaarboekcommissie, Evenementencommissie,

De vereniging groeide na haar oprichting gestaag, na 10 jaar waren er 128 leden, bij het 20 jarig bestaan 321 totdat in 1982 een aantal van 880 leden was bereikt. Daarna nam het aantal af tot, in 1990, 680 leden. Thans zijn er 734 leden.

DE VOORZITTERS

Willem van Hoevell
(1946-1953)

Ed Conijn
(1954-1971)

Leo Weisfelt
(1972-1981)

Arnold Verkade
(1982-1987 en 1991- 1996)

Huib Zijlmans
(1988-1990)

Frans Odijk
(1997-2002)

Frits Berkel
(2003-2008)

Frans Dellevoet
(2009-2014)

Hans de Sonnaville
(2015-2019)

Ed Megens
(2020-)

commissie ZeeZeiltochten, Driehoek Noordzee-comité, 24-Uurs-comité en redactie Drietand zijn er ook weer nieuwe commissies ingesteld, zoals Veiligheidscommissie, Websitecommissie, Automatiseringscommissie, Pr-commissie en commissie Belangenbehartiging. Sinds 2019 kennen we ook de havencontactpersonen. Al met al een groot aantal leden dat zich heeft ingezet en nog steeds inzet voor de vereniging.

Lid worden met een door drie leden gesteunde voordracht en ballotage

De vereniging wilde voorkomen dat er personen lid zouden worden die in de oorlog 'fout' waren geweest of hun kapitaal hadden verzameld door collaboratie met de bezetter. De ballotage was geheim. Wie er in de ballotagecommissie zaten, was de leden niet bekend. Enkele decennia na de oorlog verloor de ballotage haar oorspronkelijke betekenis. De toets op zeilervaring bleef bestaan en, zoals bij veel verenigingen gangbaar was, een beoordeling of het nieuwe lid zou 'passen' in de vereniging. Begin 90er jaren werd dit alles afgeschaft. Echter het bestuur wilde

In 1950 kwam secretaris Bakels met een aansporing die we zeker nu nog ter harte kunnen nemen. Hij schreef in zijn jaarverslag over de rol van bestuur en leden: "Het ware gewenst dat de leden ener vereniging hun bestuur niet enkel en alleen beschouwen als een gezelschap ambitieuze en ijdele mannen, tevreden met achter een groene tafel te mogen zitten, die de kastanjes uit het vuur zullen halen en wel zullen voorschrijven en regelen wat er gebeuren moet. Veeleer moeten de leden zich ieder afzonderlijk met de vereniging vereenzelvigen, moet het bestuur voortdurend bestookt worden met suggesties en plannen van alle kanten en moet aldus de gehele vereniging gonzen als een bijenkorf."

nog steeds bij nieuwe leden een toets op zeilervaring. Daartoe werd een toelatingscommissie ingesteld, die ook de introductie van nieuwe leden zou begeleiden. Begin van deze eeuw is op eigen verzoek deze commissie opgeheven. De toelatingsprocedure was namelijk ver-

eenvoudigd tot door één lid i.p.v. drie te worden voorgesteld en ook het 'voorhangen' in de Drietand was afgeschaft. Wel moest nog steeds aan het zeilercriterium worden voldaan. In 2018 is deze eis (onafgebroken kruistocht of wedstrijd van ten minste 100

Bestuur tijdens AV 2013

mijl of een onderbroken kruistocht van minimaal 300 mijl op open zee) na wat discussie in de Algemene Vergadering vervallen, en ook dat je voorgesteld moet worden door een lid. Daarmee is het lidmaatschap laagdrempeliger voor zeilers die wel de ambitie hebben om de zee op te gaan maar nog niet de ervaring. Zij kunnen juist binnen de vereniging veel leren.

Verenigingsnetwerk zorgt voor een krachtige belangenbehartiging

Door de jaren heen waren (bestuurs-) leden actief op het gebied van belangenbehartiging. Zij hadden regelmatig contact met rijksdiensten en waren actief binnen het Verbond en de KNWV. Dankzij de belangenbehartigers lukte het bijvoorbeeld kort na de oorlog een aanloopton in het Thomas Smitgat ten noorden van Terschelling te laten neerleggen. Dat leidde ook tot het met prioriteit vegen van mijnen om de ton te kunnen plaatsen. Maar ook de plannen voor de ontwikkeling van een Markerwaard zouden anders wellicht ongunstig zijn uitgekomen. Ook bij het overleg over windparken op zee laten de Kustzeilers van zich horen.

De belangenbehartigers hebben zich ook ingezet voor de toerzeilers die aan wedstrijden wilden deelnemen. In 1972 namen zij het initiatief tot de ontwikkeling van een eenvoudige en weinig kostbare wedstrijdformule. Ondanks alle tegenwind van het Verbond leidde dit in 1975 tot de oprichting van de NKK-klasse, de latere ORC-klasse. De NKK werd de grootste wedstrijdklasse, een enorm succes!

Een eigen haven en onderkomen

Een telkens terugkerend item is de behoefte aan een eigen haven met liefst een eigen verenigingsonderkomen. In 1951-52 werd onderzoek gedaan naar oprichting van een haven in Hellevoetsluis, maar dit werd niet verantwoord geacht in verband met plannen rond bruggenbouw en bedijking. Een in 1953 opgerichte jachthavencommissie Volendam gaf snel resultaat: De NVvK stelde zich garant voor de verhuur van 10 ligplaatsen in de gemeentehaven van

Een kustzeiler met een NKK gemeten Waarschip

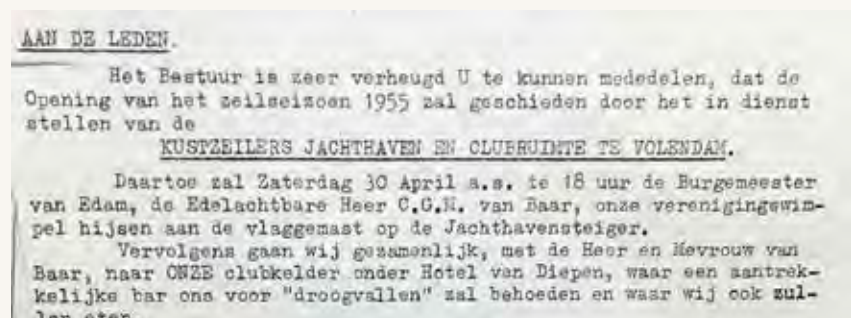
Volendam. Een eigen verenigingsgebouw bleek te duur, maar de clubkelder onder hotel van Diepen bood uitkomst. Er was een eigen bar om droogvallen te voorkomen. Op 30 april 1955 werd de Kustzeilers jachthaven en clubruimte feestelijk geopend. Sindsdien werden echter op alle jaarvergaderingen klachten geuit over deze jachthaven. Er moest geld bij, de haven was vervuild, de havenmeester was vaak afwezig, hield geen toezicht en inde geen liggeld van passanten. De gemeente Edam schroefde uiteindelijk bij de jaarlijkse verlenging van de huur het aantal boxen steeds verder terug en verhoogde de huurprijs in twee jaar tijd met 45%. In 1978 trokken de Kustzeilers zich dan ook uit Volendam terug.

In 1963 neemt de NVvK deel in de haven van Medemblik door garantstelling voor 5 ligplaatsen, later uitgebreid met 25. Op verzoek van de Kustzeilers breidde de gemeente de haven nog eens uit met een extra steiger, maar toen puntje bij paaltje kwam draaide de NVvK op voor de kosten van de aanleg, terwijl er geen voorkeursrecht was afgesproken voor de 35 nieuwe ligplaatsen. Uiteindelijk lagen daar veel Draken van niet-Kustzeilers afgemeerd.

De NVvK is ook een van de *founding fathers* van de compagnieshaven in Enkhuizen. In 1990 is de binding met de oprichtende verenigingen door een vertegenwoordiging in het bestuur verdwenen.

En toen kwam in 1966 Ketelhaven in zicht. Het ontstaan van de haven is te danken aan de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat, drs. J.A. Bakker. Zelf Kustzeiler, zag hij dat op die plek de gewenste verenigingshaven van de NVvK zou moeten komen. Het moest een haven worden zonder 'toeters en bellen', een eenvoudige haven waar hartstochtelijke zeilers op een veilige en betrouwbare manier hun jacht achter konden laten. Hij was van mening, dat de haven niet commercieel, maar door een bonafide vereniging gerund zou moeten worden. De NVvK was in zijn ogen daarom dé aangevonden zeilvereniging. De NVvK nam de uitdaging aan: benoemde een bestuur bestaande uit louter Kustzeilers en richtte een stichting op met als doel 'de exploitatie of beheer van een jachthaven te Ketelhaven en alles wat daarmee verband houdt'. Zo bleef de NVvK ook gevrijwaard voor financiële consequenties en wappert de verenigingsvlag met de blauwe drietand sinds die tijd daar alle dagen van het vaarseizoen. Er werd voortvarend te werk gegaan, zodat in 1969 de jachthaven in gebruik genomen kon worden, met als

De verenigingshaven in Volendam in 1960

Aankondiging opening Jachthaven Volendam

aanleg Ketelhaven

voorzieningen een toiletgebouw en een keetje als havenkantoor. In 1978 besluit het bestuur om Ketelhaven de 'status van verenigingshaven' te geven.

Sinds de oprichting is er veel vernieuwd en uitgebreid, maar in de kern is het nog steeds de haven voor de sportieve (Kust)zeiler, waar een prettige zeilerssfeer heerst. De havenmeester(s) zeilen zelf ook en weten wat er nodig is, de voorzieningen zijn goed, en alles wordt tot in de puntjes onderhouden. Nog steeds vormen Kustzeilers het bestuur. Voor de financieel zeer gezonde en gastvrije haven bestaat zelfs al decennia lang een wachtlijst.

Bij gebrek aan een eigen onderkomen is vanaf de jaren 80 tot het begin van deze eeuw regelmatig voor vergaderingen van bestuur of commissies gebruik gemaakt van 'de Mastenbar' van de Enkhuizer Watersportvereniging Almere, waarvoor een geldelijke bij-

drage werd verstrekt. Nu vinden deze op wisselende plekken plaats, veelal bij leden thuis.

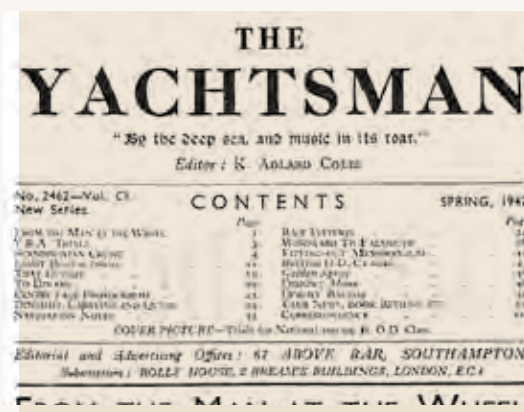
Veiligheid staat voorop

Met het organiseren van grootschalige evenementen en zeezeiltochten, zoals de Driehoek Noordzee, werd veiligheid een onderwerp dat bij het bestuur steeds nadrukkelijker op tafel lag. In het eerste decennium van deze eeuw was dit een regelmatig terugkerend onderwerp, zowel in het bestuur als bij de leden, getuige de discussies in de Drietand. Waaraan moeten deelnemers aan tochten en wedstrijden voldoen, hoe kunnen we leden beter voorbereiden en hoe gaat de vereniging om bij calamiteiten? Dat leidde in 2004 tot het 'Veiligheidsprotocol en uitrustingseisen voor NVvK-wedstrijden en tochten'. De totstandkoming had heel wat voeten in aarde, want de 'vrije jongens' van de Driehoek Noordzee wilden ook op het gebied van veiligheidsuitrusting vrij blijven. In de praktijk voldeden echter de meeste deelnemers al aan de toen gestelde eisen. Ten slotte werd in 2008 een veiligheidscommissie ingesteld met als taak het verder onderbouwen van het veiligheidsbeleid van de Kustzeilers en het bevorderen van kennis en (praktijk) ervaringen over veiligheid. Er werd samenwerking met de KNRM gezocht. Dit leidde tot de regelmatig terugkerende MOB-oefeningen en de totstandkoming van het voor de zeiler praktische boekje 'Red jezelf'.

DE VERENIGING VOORZIET IN
ALLERLEI VORMEN VAN
COMMUNICATIE

Ondanks papierschaarste toch een verenigingsblad

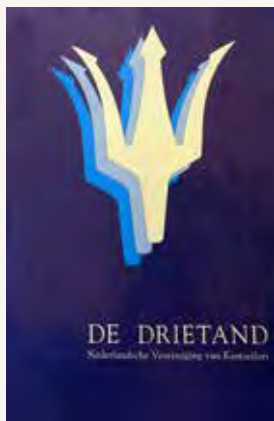
In de eerste jaarvergadering na de oprichting moesten enkele belangrijke beslissingen worden genomen, o.a. over de verschijning van een verenigingsblad. Een probleem was de papierschaarste, waardoor een nieuw clubblad geen toestemming zou krijgen om te worden uitgegeven. Maar daar had voorzitter Van Høevell een oplossing voor gevonden. De Engelse uitgever K. Adlard Coles, een vooroorlogs contact van Van Høevell, had aangeboden om het cluborgaan van de Kustzeilers 'De Drietand', in Engeland te drukken en tegen een gereduceerde prijs samen met het driemaandelijkse tijdschrift 'The Yachtsman' aan de leden te zenden. Voor dit doel werd de contributie met fl 5,- tot fl 25- verhoogd.

De Drietand verschijnt vanwege papierschaarste als bijlage bij de Yachtsman

Drietand verschijnt na een onderbreking van 26 jaar weer

In de eerste tien jaar van het bestaan van de vereniging is de Drietand het belangrijkste communicatiemiddel. Het bestuur maakt hiervan gebruik om de leden te informeren over aankondigingen van winteravonden, wedstrijden en de uitslagen daarvan. Er verschijnen regelmatig artikelen met informatie over vaargebieden; er waren in die tijd praktisch geen gidsen specifiek gericht op zeilers. Artikelen over de techniek van het zeilen komen aan bod, zoals in het eerste nummer het artikel 'wenken voor het gebruik van de voorzeilen'. Er zijn artikelen geschreven over nieuwe ontwikkelingen in de zeilsport, zoals een artikel over een 'buischap over de kajuitingang', over een veiligheidsgordel en over een Zweedse veiligheidssluiting. Individuele leden zenden verslagen van gemaakte tochten en hun ervaringen daar-

bij. De verslagen van de pioniers over tochten in de beginjaren in 1947 naar Engeland en naar Denemarken komen in het blad. Eén van de oprichters Gait Kroes leverde tekeningen van de schepen van de leden met de scheepsgegevens. In 1952 is er een eenmalig omvangrijk voorjaarsnummer met wervende teksten en bedoeld om nieuwe leden te interesseren. Dat nummer verscheen los van 'The Yachtsman' en is geheel gefinancierd door J.P. Klatz, één van de bestuursleden en toenmalig directeur van Elsevier.

De verschijning van de Drietand samen met 'The Yachtsman' is gecontinueerd tot 1956. Er waren wel eens problemen met invoerrechten en douaneperikelen. Toen er in 1956 ook nog eens een drukkersstaking in Engeland was, is de samenwerking gestopt. De Drietand verschijnt daarna zelfstandig en op een groter formaat. Maar dat duurt niet lang. In 1959 ver-

schijnt bij gebrek aan kopij nog maar één nummer als 13de jaargang en daarna gaat de Drietand ter ziele. De communicatie van het bestuur met de leden is in de jaren daarna eenrichtingsverkeer via circulaires en convocaties, maar blijkbaar was er geen gevoel van urgentie voor een reanimatie van het cluborgaan.

Pas eind 1985, in aanloop naar het 40-jarig jubileum, verschijnt de Drietand opnieuw. Op advies van Van Høevell, als 14de jaargang, om de continuïteit met de Drietand van weleer gestalte te geven. De eerste nummers waren niet veel meer dan aankondigingen in een omslag. Vanaf het moment dat de Drietand in 1986 een echte redactie kreeg, die zich ook actief opstelde, werd het een levendig verenigingsblad, waarin veel Kustzeilers hun kennis en ervaring hebben doorgegeven aan anderen. Het uiterlijk van de officiële Drietand werd ook steeds fraaier. Zo werd in 2008 gestart met het aanbrennen van een steunkleur. Elk nummer kreeg koppen en soms een artikel in één kleur. Dat duurde niet lang, want in 2010 verscheen de eerste Drietand in *full color* en kwam er op de cover ook een foto. Sinds 2018 prijkt er ook op de achterzijde een mooie prent, als achtergrond voor de verenigingsagenda. Tegenwoordig is er in elk van de zes jaarlijkse nummers naast de vereniging gebonden inhoud altijd iets te lezen over een aantrekkelijke zeilbestemming, een ligplaats in het buitenland, techniek en veiligheid, het Zeeuwse zeilgebied, en een interview met een van de leden. Dit alles door en voor leden. 2020 was een bijzonder jaar, aangezien er als gevolg van de beperkingen in verband met de corona-pandemie veel minder in het buitenland gezeild kon worden. In dat jaar werd een aantal leden geïnterviewd over hun ervaring met de gevolgen van de pandemie voor hun zeilactiviteiten,

zoals het wekenlang in quarantaine voor anker liggen bij een tropisch eiland.

Jaarboek wordt compleet handboek voor de zeezeiler

Bij de start van het zeilseizoen 1947 ontvingen de leden een Jaarboekje met het zomerprogramma en alle verdere activiteiten in Nederland, en een ledenlijst. Het eenvoudige gestencilde jaarboekje krijgt enkele jaren later een kaft en in 1957 een groter formaat en artikelen als 'Naar de Oostzee en terug' van A.J.Th. Conijn en adviezen van E. van Rossum over tochten naar de Engelse oostkust, de Thames en de Kanaaleilanden. Een artikel over de Deben en adviezen van Wadzeiler H.J. Hooykaas volgen in volgende nummers.

In 1957 bevatte het jaarboek voor het eerst enkele artikelen ter informatie van de leden, zoals een artikel over het gebruik van almanakken en kaarten. Na het verdwijnen van de Drietand in 1959 neemt de betekenis van het Jaarboek toe. In het eerst nog bescheiden boekje komen korte notities over door de leden gevaren tochten, ook nodig voor de toekenning van de jaarprijzen. In het Jaarboek van

1963 verschijnt voor het eerst een uitgebreid verslag van een tocht naar Engeland van de hand van ir. W. Drayer. Dat voorbeeld is sindsdien door velen gevolgd. In latere Jaarboeken verschenen artikelen over techniek en elektronica en over de dokter aan boord. De fotorubriek komt voor het eerst voor in 1961 en de verslagen van buitenlandse reizen van de leden zijn er voor het eerst in 1963. Zo'n 60 jaar geleden was het jaarboek een belangrijke vraagbaak. Specifiek op de jachtzeiler ingestelde informatie was er vrijwel niet. Dat is tegenwoordig wel anders.

Van het boekje uit 1947 is het Jaarboek uitgegroeid tot wat bij het 75-jarig jubileum nog altijd een in de Nederlandse zeilwereld unieke uitgave is. Informatie over kaarten en almanakken, navigatie, energievoorziening, communicatie, techniek aan boord, onderhoud, veiligheid, medische zaken, weerberichten, reisbeschrijvingen van leden en natuurlijk ook de leden- en jachtenlijst. Een compleet handboek voor de zeezeiler!

NVVK GAAT DIGITAAL

Reisverhalen kunnen beter worden geïllustreerd

De voortschrijdende digitalisering leidde binnen de vereniging tot de vraag of er nog wel plaats is voor een papieren uitgave. Uit een enquête in 2014 bleek dat voor de meerderheid van leden afschaffing van de papieren versie (nog) geen optie is. Die discussie heeft er wel toe geleid dat in 2019 naast de papieren uitgave een digitale versie is uitgekomen. Deze heeft als groot pluspunt dat er foto's

bij de reisverslagen kunnen worden opgenomen en er gemakkelijk naar relevante pagina's, maar ook naar websites is door te klikken. En het is een goede stap om voorbereid te zijn op de toekomst.

Uitdagingen van digitalisering

Internet wordt steeds meer van belang voor de vereniging. De vereniging krijgt in 2000/2001 drie websites: 24uurs.nl,

De website in 2008

De website in 2021

driehoeknoordzee.nl en kustzeilers.nl! In die tijd maken nog niet zoveel leden er gebruik van. Maar in 2004 worden de websites door een nieuw opgerichte websitecommissie samengevoegd en vernieuwd, en later nog een keer, zodat deze nu gebruiksvriendelijk is, boordevol nuttige informatie (kennisbank) staat en tevens een centrale rol speelt bij de organisatie van evenementen en tochten/wedstrijden. Niet-leden kunnen via de website kennismaken met de vereniging. Parallel aan de ontwikkeling van de website wordt een begin gemaakt met het uitgeven van een digitale nieuwsbrief. Ook die maakt een ontwikkeling door en kan zich nu meten met nieuwsbrieven van commerciële (zeil)bladen. Via de nieuwsbrief kan nu ook last minute informatie aan de leden worden gezonden. En ten slotte maakt de vereniging sinds een aantal jaar gebruik van Facebook en

Promofilm op YouTube

YouTube met een eigen kanaal, waarop de mooiste zeilfilms van Kustzeilers te zien zijn, zoals van deelnemers aan de Driehoek Noordzee Challenge. Daarnaast zijn leden onderling soms verbonden in WhatsApp-groepen. Met deze goede organisatie en communicatie en de bijdrage van veel actieve leden is de vereniging klaar voor de toekomst!

Blik op de toekomst van de vereniging

Een mijlpaal van 75 jaar vraagt om een blik op de toekomst. Wat zijn de idealen voor de toekomst van de vereniging? Hoe bereiken we de meeste toegevoegde waarde voor leden? Zeven verenigingscommissies geven een aftrap.

De evenementen zijn het cement van de vereniging

De Evenementencommissie waagt zich niet aan een toekomstbeeld ver weg. De wereldsituatie is ingrijpend gewijzigd: ernstige recessie en een oorlog waarvan het verloop niet valt te voorspellen. Stevige inkomstendaling ligt voor de hand en de bereidheid te investeren in bootbezit zal mogelijk afnemen. Zeilen blijft een uitdagende manier van reizen met een zeer

kleine carbon footprint en dat spreekt een grote groep mensen sterk aan. Kijk maar naar het grote aantal vertrekkers dit jaar. Dat zijn niet alleen (vroeg-)pensionado's met grote jachten, maar ook jonge mensen met eenvoudige, oudere boten, die éérst een grote reis willen maken en hun loopbaan ervoor onderbreken.

Daling van het ledenaantal? De wens lid te worden van een vereniging en daarin je tijd te investeren neemt af. Kennis vergaren kan via uiteenlopende sociale media, daarvoor is een lidmaatschap niet meer noodzakelijk. Het gouden randje dat vroeger door de lidmaatschapseisen en ballottage van de clubvlag een bijzondere vlag maakte, moet op andere manier worden ingevuld. In coronatijd is gebleken dat de NVvK zich goed kan aanpassen aan veranderingen. Er kan nog meer: bijvoorbeeld lidmaatschap voor andere

↑ *Lickershamn Gotland, samen zeilen met veel gezelligheid tijdens verenigingstochten*

doelgroepen zoals huurders van boten en jongeren. Samenwerking met studentenzeilverenigingen voor opstappers kan ook een leuke manier zijn om binding te kweken met jonge mensen die (nog) geen boot bezitten. Ook kan de vereniging een bemanningspool opzetten voor niet-bootbezitters. Ondanks de individualisering zijn aanbrenge- en vakantietochten ook voor de nieuwe generatie zeilers een lokkertje als verenigingslid.

Ontmoeting met gelijkgestemde Kustzeilers, samen zeilen naar allerlei bestemmingen, via informele contacten leren van elkaar. Dat is wat blijft. De evenementencommissie zorgt voor het cement van de vereniging, namelijk de sociale samenhang, en faciliteert dat leden elkaar kunnen ontmoeten bij interessante lezingen, gezellige Alle Hensdagen, visfileer- en knoopcursussen, *whatever*. Als er na afloop maar een borrel met vlammetjes is.

Belangenbehartiging om gepaste acties te ondernemen

Wij zijn als Kustzeilers gewend om onze mooie sport uit te oefenen op vrij water zonder belemmeringen. Vooral de Noordzee, het Engelse Kanaal, de Deltawateren, de Wadden, het IJsselmeer zijn wateren

Alle Hens 2019 workshop zeilonderhoud

waar we als Kustzeilers graag en veel komen. Maar is die vrijheid wel zo vanzelfsprekend? De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen in deze zeilgebieden, vooral ten gevolge van de beoogde energie- en milieutransitie. Deze veranderingen zullen van grote invloed zijn op onze vrijheid om als Kustzeilers onze koers uit te zetten. Denk daarbij aan de bouw van grote windmolenparken op de Noordzee. Ook ontwikkelingen op het IJsselmeer, het thuiswater voor velen van ons, vormen een bedreiging voor de vrije vaart.

Met alle plannen op milieu- en energiegebied zal het beslag op het vrije water nog verder toenemen. Wij zijn niet tegen de milieu- en energietransitie, maar vinden wel dat de belangen van de recreatievaart moeten worden meegenomen. De Commissie Belangenbehartiging zal dan ook de belangrijke kwesties in kaart brengen en zorgen dat gepaste actie wordt ondernomen. We werken daarbij zoveel mogelijk via het Watersportverbond, want die organisatie heeft het gewicht en de reikwijdte om gehoord te worden en resultaat te boeken. We focussen vooral op:

1. platform zijn voor de commissieleden die onder de vlag van het Verbond hun werkzaamheden uitvoeren op het gebied van de belangenbehartiging;
2. informeren van de Kustzeilers over de onderwerpen die spelen in de verschillende regio's, via de *Drietand* en de nieuwsbrief;
3. actief contact houden met het Verbond, met name het bestuurslid Waterrecreatie, over de belangenbehartiging. Ook waar nodig en nuttig, contact houden met andere watersportorganisaties.

Veiligheidsadviezen bij het varen op zee

De NVvK ziet als een van de belangrijkste taken de kennis en vaardigheden bij

het veilig varen op zee onder de leden te bevorderen. Of het nu een korte of een lange tocht over zee is, de Veiligheidscommissie biedt de leden veel relevante informatie over de veiligheidsaspecten van zeezeilen. Zij zorgt voor een veiligheidslijst die up-to-date is, checklijsten met uitrusting voor de diverse vaargebieden en tochten, maar geeft ook aan waar belangrijke informatie op het internet is te vinden. De ontwikkelingen op velerlei gebied gaan snel. Ook die de veiligheidsaspecten van het varen op zee betreffen. De Veiligheidscommissie informeert de leden hierover door stukjes in de *Drietand* en/of de nieuwsbrief.

Vanzelfsprekend zal het praktische aspect echter de hoofdzaak vormen. Door zelf te doen en mee te maken, ben je beter voorbereid. Ook is ervaringen uitwisselen daarbij een onmisbaar geheel. Je kunt leren van andermans ervaringen. We willen dat realiseren door workshops in de winterperiode en daar waar mogelijk ook in het voor- en najaar. Te denken valt aan MOB-oefeningen, EHBO-Z workshops, Elektronica aan boord workshops, Marifoon- en DSC-workshops en workshops over vaarreglementen, dan wel andere theoretische aspecten die bij het varen op zee belangrijk zijn. Bij de NVvK-tochten zal de Veiligheidscommissie ook weer kuipgesprekken gaan houden waarbij ervaring uitwisselen met gezellig samen zijn gecombineerd kunnen worden. Corona heeft ons geleerd dat online workshops goed realiseerbaar zijn, maar dat live workshops in de meeste gevallen toch de voorkeur verdienen. We hopen weer volop van ons te laten horen.

Het jaarboek als basisnaslagwerk in het oerwoud van informatie-aanbod

Het jaarboek is sinds jaar en dag een van de parapleerboeken van de NVvK. Op veel schepen heeft het een vast plekje in de boordbibliotheek. De meeste hoofdstukken bevatten handige tips, zowel voor normale gevallen als voor noodsituaties. De reisverslagen nodigen op een verloren moment uit tot het lezen ervan en het wegdromen

in het maken van eigen reisplannen. Het jaarboek sluit af met de leden- en jachtenlijst, de toegangspoort tot andere leden. De koppeling met de eigen NVvK-website, het verwijzen naar interessante andere websites, apps en publicaties zal een steeds grotere rol gaan spelen. Wellicht wordt het boek ooit digitaal ingehaald, voorlopig echter nog niet.

Het NVvK-jaarboek heeft de afgelopen jaren een andere positie gekregen en deze ontwikkeling zal in de komende jaren doorzetten. Door internet en de ontwikkeling van een veelheid aan apps is nautische informatie de laatste jaren veel beter en sneller toegankelijk geworden. Bovendien zijn er nog steeds uitgeverij die fantastische boeken uitgeven. Bepaalde naslagwerken en nautische reisgidsen zijn onmisbaar aan boord. Bij het jaarboek zal de nadruk meer en meer komen te liggen op informatie waar in bijzondere situaties direct behoefte aan is. Informatie die op dat moment niet digitaal ter beschikking is, omdat er geen verbinding is. Instructies die helder, kort en bondig zijn. Informatie die je elders niet zomaar in een geconcentreerde vorm vindt. Daarnaast moet de inhoud van het jaarboek voorzien in de behoefte van een basisnaslagwerk om informatie te zoeken en te vinden in het oerwoud van aanbod.

Verjonging en groei van de vereniging door actiever naar buiten te treden

In het verleden werd door de vereniging niet actief aan ledenwerving gedaan. Ons ledenbestand werd daardoor minder divers. Daarnaast bleek vergrijzing ook binnen de vereniging een gegeven. Om

actiever naar buiten te treden en het ledenbestand te verjongen is de pr-commissie in het leven geroepen. Deze commissie kreeg als opdracht de Kustzeilers meer bekendheid te geven buiten de vereniging. De wijze lessen van het verleden werden de doelstellingen voor de toekomst. De pr-commissie wil in de toekomst de vereniging verder laten groeien en daarnaast de vereniging onder de aandacht brengen bij de jongere zeezeilers. De pr-commissie hoopt de vereniging binnen nu en vijf jaar door te laten groeien met honderd nieuwe leden per jaar.

Ook wil de pr-commissie actiever naar buiten treden via sociale media, via de HISWA en via evenementen. De tochten van de Kustzeilers zijn opengesteld voor niet-leden. Deze niet-leden betalen meer voor deelname en dit geeft een stimulans om lid te worden. Naast dit alles zal de kledinglijn verder worden ontwikkeld zodat leden met trots een polo of vest van onze vereniging zullen dragen waarmee er reclame gemaakt wordt zonder dat dit extra kosten met zich meebrengt. De pr-commissie wil in de toekomst bovendien de samenwerking met de 24-Uurscommissie uitbreiden

Finish 24-Uurs 2011

met een kledinglijn en aantrekkelijke kortingen voor mensen die lid willen worden van onze vereniging. Voor de toekomst is publiciteit niet meer weg te denken binnen onze vereniging.

De 24-Uurs moet je gevaren hebben

Wat ooit is gestart als een evenement met 10 deelnemers is uitgegroeid tot het grootste kajuitzeilevenement in Europa. De laatste editie telde maar liefst 413 inschrijvingen. Eigenlijk is er in al die jaren niet veel veranderd. Al 56 edities gaat het om zoveel mogelijk mijlen maken. Met je team ga je de uitdagingen aan, waarbij tactiek, planning, goed zeemanschap, teamwork en uithoudingsvermogen de ingrediënten zijn voor een goede klassering. De boten zijn wel groter geworden, er varen meer bemanningsleden per boot en de gezeilde afstanden worden groter: Het huidige recordaantal mijlen staat op 222 voor een monohull en 282 mijl voor een multihull. Volgens Roy Heiner moet het mogelijk zijn deze records te verbreken. Met de moderne boten die zijn uitgerust met kantelkiel en waterballast zijn immers gemiddelde snelheden van boven de 10 knopen mogelijk. Dat was in het verleden wel anders. De eerste deelnemers waren vaak houten schepen met katoenen zeilen. De uitdagingen, het plezier, het afzien en het warme onthaal in Medemblik zijn gebleven. Een evenement dat je als zeiler gezeild moet hebben! En ook in de toekomst zullen we met de 24-Uurs zeilers een onvergetelijke ervaring bieden.

Een verenigingsblad dat iets toevoegt aan onze hobby

Dat willen we de leden met de *Drietand* bieden: leesmateriaal dat informatief en inspirerend is voor het beoefenen van onze zeilhobby. De *Drietand* wordt zes keer per

Kustzeilers in Newcastle

jaar gemaakt door leden voor leden. Persoonlijke ervaringen, verdiepende verhalen en tips over het vaargebied, mooie bestemmingen, techniek, veiligheid en actueel nieuws komen aan bod. Maar ook aankondigingen en verslagen van evenementen en tochten, bestuurs- en verenigingszaken. Het delen van kennis en ervaring via de *Drietand* blijft een belangrijk element van de vereniging. Kustzeilers hebben veel kennis en ervaring op allerlei gebieden die met zeilen samenhangen en vinden het leuk om die te delen door daarover te schrijven in de *Drietand*. We gaan ervan uit dat die inbreng zal blijven bestaan en zelfs zal toenemen!

De *Drietand* zal als gedrukt blad blijven bestaan, hoewel dat bij veel verenigingen niet langer een vanzelfsprekendheid is. Zolang het betaalbaar blijft, denken we dat er plek is voor de papieren *Drietand*. Er zouden wel veel meer advertenties opgenomen kunnen worden. Leden die een (klanten)relatie met een watersport gerelateerd bedrijf hebben, zouden hierin kunnen bijdragen. Een papieren blad geeft een fijn offline

moment van ontspanning en/of verdieping, waarin de lezer zich verwerpt met een mooi gemaakt verenigingsblad. Het gaat ook mee op de boot, belandt op tafel en wordt door andere zeilers

opgemerkt. Voor de aankondigingen van evenementen is het fijn als je ze nog eens kan teruglezen. De artikelen die je graag bij de hand wil hebben aan boord, bijv. over motoronderhoud of over een leuk plekje in je vaargebied, kan je er zelfs nog uitscheuren.

Dat alles neemt niet weg dat digitaal en gedrukt hand in hand kunnen gaan. We nemen internetverwijzingen op en ook QR-codes. De 'bewaartikelen' staan ook in de kennisbank op de website. Kustzeilers die over de wereld zwerven kunnen de *Drietand* ook lezen. Alle *Drietanden* vanaf 2010 zijn te downloaden. In die versie zijn de URL's ook door te klikken, dus voor elk wat wils.

NEDERLANDSCHE
VERENIGING VAN
KUSTZEILERS

KUSTZEILERS, ZEKER OP ZEE!

VERENIGINGSACTIVITEITEN

- Nieujaarsbijeenkomst
- Webinars
- Workshops
- Alle Hens
- Informatiedagen tochten
- Algemene Vergadering
- Openingstocht
- Instructiedagen
- Hemelvaarttocht
- Solotocht Oost-Engeland
- Lambertustocht
- Driehoek Noordzee Challenge
- Pinkstercarrousel havens IJsselmeer
- Zomertocht
- 24-Uurs Zeilrace
- Randje IJsselmeer
- IJsbeerenburgtocht
- Pinguintocht